НАРОДНА
АРМІЯ
12 січня, 2017
#2 (5482)

КОНТРАКТІВ *«ДО ЗАКІНЧЕННЯ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ»* ВЖЕ НЕ БУДЕ

Президент Петро Порошенко підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку проходження військової служби». Реалізація цього закону дасть змогу внормувати деякі питання, пов'язані з прийняттям громадян на військову службу, продовженням служби та звільненням із неї. Зокрема, військовослужбовці, які проходять військову службу за різними видами контрактів у особливий період, за власним бажанням зможуть продовжити військову службу за новим контрактом або звільнитися стор. 3

«ХТО ВПЕРТО НЕ ХОЧЕ БАЧИТИ ЗМІН У ВІЙСЬКОВІЙ МЕДИЦИНІ, ТОЙ ЇХ І НЕ ПОБАЧИТЬ...»

НА ПОЧАТКУ ВІЙНИ У НАШИХ СОЛДАТІВ НЕ БУЛО НАВІТЬ ІНДИВІДУАЛЬНИХ АПТЕЧОК... ЗА ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКИ У ВІЙСЬКОВІЙ МЕДИЦИНІ ЗРОБЛЕНО ВЕЛИКИЙ ПРОРИВ. ЩО НОВОГО ОЧІКУЄ ВІЙСЬКОВИХ МЕДИКІВ У 2017-му? ПРО ЦЕ ТА ІНШЕ — В ЕКСКЛЮЗИВНОМУ ІНТЕРВ'Ю ДИРЕКТОРА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ МО УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ-МАЙОРА МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ АНДРІЯ ВЕРБИ стор. 6-7

ВІД АВДІЇВКИ ДО ЛОНДОНА...

Протягом 2016 року українські війська в районі АТО успішно здійснювали активну позиційну оборону стор. 4

СУЧАСНІ СТРІЛЬЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

Як показав досвід АТО, добре підготовлені та озброєні снайпери суттєво впливають на здатність підрозділів успішно виконувати ті чи інші бойові завдання стор. 5

ЩО ЗМІНИТЬСЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ

Проблема безквартир'я — одна з найболючіших у нашому війську фактично за всі роки його існування. Нині в черзі на житло перебувають понад 44 тисячі сімей військовослужбовців. У Міноборони вирішили реформувати чинну малоефективну систему забезпечення житлом стор. 8

«ЛЕГШЕ ОПАЛЮВАТИ ХАТУ ДОВІДКАМИ, АНІЖ ДРОВАМИ...»

Щоб отримати знижку на оплату дров, ветерану АТО з Хмельниччини необхідно зібрати пакет документів із 15 найменувань. Чому перелік документів настільки широкий, з'ясовувала кореспондентка «Народної армії» стор. 9

ЧАС НЕ ВИБИРАЮТЬ, ВІН ОБИРАЄ НАС

Окрема механізована бригада з Білої Церкви відзначає 75-річчя стор. 10-11

ОФІЦЕР-ХІРУРГ ПІД ОБСТРІЛАМИ ЗАПУСТИВ СЕРЦЕ ПОРАНЕНОГО СОЛДАТА

...А коли їхню швидку обстріляли, Влад накрив своїм тілом пораненого побратима й сам зазнав смертельного поранення… Боєць, якого врятував Владислав, вижив стор. 13

ТОРІК НА ОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬКА ПРИЙНЯТО 17 ЗРАЗКІВ ОВТ

У бюджеті на 2017 рік на технічне підсилення війська передбачено 18% від оборонного бюджету, а це 11,7 млрд грн, що майже на 3,6 млрд грн більше, ніж 2016-го стор. 14

ВОЛОНТЕРКА ЮЛІЯ ТОЛМАЧОВА:

«У НАС ДІЄ ПРИНЦИП: ДОПОМАГАТИ ТІЛЬКИ ТИМ БІЙЦЯМ, ЯКІ СТОЯТЬ НА ПЕРЕДОВИХ ПОЗИЦІЯХ»

Волонтери благодійного фонду «Батальйон волонтер» у першу чергу доставляють на фронт тепловізори, прилади нічного бачення та снайперські приціли стор. 18

ІМ'Я КОРОЛЬОВА СТАЛО ВІДОМЕ ЛЮДСТВУ З НЕКРОЛОГА

Сьогодні виповнюється 110 років від дня народження видатного конструктора космічних кораблів Сергія Корольова стор. 20

ГЛАВА УРЯДУ ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН: «МИ БУДЕМО ВСЕ РОБИТИ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ АРМІЯ БУЛА ЗАБЕЗПЕЧЕНА, А УКРАЇНСЬКИЙ ВОЇН МАВ НОРМАЛЬНУ ЗАРПЛАТУ ТА ОБМУНДИРУВАННЯ»

Українське військо відроджується, і уряд докладає всіх зусиль для розвитку свого пріоритету — національної оборони та безпеки — і забезпечення українського воїна. Про це заявив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман в інтерв'ю агентству «Укрінформ».

«Наше найперше завдання як уряду — і воно міститься в пріоритетах програми дій уряду — це оборона та безпека як зовнішня, так і внутрішня. І ми будемо все робити для того, щоб армію було забезпечено, щоб воїн мав зарплату, нормальне обмундирування, нормальну зброю, щоб ми мали високотехнологічну зброю. Це процес, але ми вже багато в цьому пройшли», — переконаний Володимир Гройсман.

Прем'єр-міністр зауважив, що сферу національної оборони та безпеки визначено одним із пріоритетів, зокрема, у презентованому в грудні Середньостроковому плані пріоритетних дій уряду до 2020 року. Серед визначених у ньому інших пріоритетів — економічний розвиток, належне врядування, верховенство права та розвиток людського капіталу, повідомляє урядовий портал.

«П'ять пріоритетів, дуже чітких, із конкретними завданнями. Це всі ті речі, які дозволять нам у середньостроковій перспективі отримати результат», — зазначив Володимир Гройсман.

У СЕРЕДНЬОСТРОКОВОМУ ПЛАНІ ПРІОРИТЕТНИХ ДІЙ УРЯДУ ДО 2020 РОКУ — П'ЯТЬ ЗАВДАНЬ: НАЦІОНАЛЬНА ОБОРОНА ТА БЕЗПЕКА, ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК, НАЛЕЖНЕ ВРЯДУВАННЯ, ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ТА РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Глава уряду зауважив, що Середньостроковий план — це чіткий, структурований документ, інклюзивно розроблений міністерствами з експертами міністерств. Тепер уряд запропонував план для публічного обговорення протягом місяця.

«За великим рахунком, українські громадяни чекають від нас чіткого бачення, де ми перебуваємо, куди йдемо та яким є наше майбутнє. Ми даємо їм таку відповідь, пропонуючи нашу стратегію», — сказав Прем'єр-міністр.

«Ми хочемо, щоб це був спільний документ — експертного середовища, суспільства та уряду. Тоді він буде приречений на успіх, тому що всіх буде об'єднувати ідея його виконання. І це не черговий якийсь прожект, який часто політики роблять заради власного піару, — додав він. — Це має якісно відрізнятись від тієї ситуації, коли кожен намагається наклепати свою якусь програму, а потім не поспішати її виконувати. Ми кажемо, що це реальний план і саме план дій: що ми маємо робити, як ми маємо рухатися, як виконувати».

«Ми не бачимо програму відірваною від оперативних завдань. Щодня, щодоби ми поєднуємо два напрямки: оперативне управління та стратегічне. Я завжди кажу, що найпереконливіший критерій — це коли ти виходиш на вулицю: чи можеш ти дивитися людям в очі. От я й намагаюся зробити все, аби нашій команді не треба було ховати очі від людей», — наголосив глава уряду.

ТРИ КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ВІД НАЧАЛЬНИКА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

«Створення власної ефективної системи підготовки воїнів Сил спеціальних операцій — це відповідальність Збройних Сил держави», — підкреслив начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко під час робочої наради з керівним складом Сил спеціальних операцій ЗС України, повідомляє Управління зв'язків із громадськістю Збройних Сил України.

Кожна країна має свою унікальну систему підготовки спецпризначенців.

За словами генерала армії України Віктора Муженка, навчальний центр Сил спеціальних операцій ЗС України, який створено минулого року, має закласти основу циклічної підготовки фахівців ССО. Структура базового курсу підготовки має врахувати персоніфікацію відповідальності інструктора за підготовку спеціаліста ССО. Лише за таких умов навчальний центр випускатиме універсальних солдатів.

Важливість набуття бойових спроможностей Силами спецоперацій ЗС України зумовлює значення всіх складових підготовки спеціаліста: у відборі, навчанні, селекції, перепідготовці та перерозподілі.

— Основним акцентом підготовки спецпризначенців має бути готовність підрозділів до виконання завдань, — сказав начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України, визначивши три ключові завдання на 2017 рік.

Перше — створення своєї (гнучкої та ефективної) системи підготовки від окремого солдата до підрозділу ССО. Друге — набуття повних бойових спроможностей підрозділами до кінця навчального року. Третє — нарощування навчально-матеріальної бази та завершення другого етапу розбудови навчально-тренувального центру Сил спеціальних операцій.

Терміни фінансування робіт із удосконалення матеріально-технічної бази підготовки військ ССО начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко тримає на особистому контролі.

Українські універсальні солдати. Хто вони?

УРЯД УПЕРШЕ ВСТАНОВИВ ЧОРНОБИЛЬЦЯМ ГРОШОВУ ДОПОМОГУ НА САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ

Уряд визначив розмір грошової допомоги постраждалим унаслідок Чорнобильської катастрофи для компенсації вартості путівок санаторно-курортним закладам і закладам оздоровлення та відпочинку. Це передбачено в постанові Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1029, повідомляє урядовий портал.

Зокрема, розмір такої допомоги становитиме:

для осіб, віднесених до категорії 1 (постраждалі, які мають інвалідність, пов'язану з наслідками аварії на ЧАЕС, та ліквідатори), — 5250 грн;

для осіб, віднесених до категорії 1, із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку), — 17 390 грн;

для дітей, інвалідність яких пов'язана із Чорнобильською катастрофою, — 10 840 грн.

Громадяни матимуть змогу самі вибирати санаторно-курортний заклад, якому й відбуватиметься безготівкове перерахування щорічної грошової допомоги. Водночас, якщо цієї суми недостатньо для компенсації вартості путівки, постраждалі можуть доплатити за рахунок власних коштів.

Нагадаємо, що до ухвалення постанови чорнобильці зазначених категорій могли проходити курс санаторно-курортного лікування лише у визначених на тендерах закладах. Окрім того, грошову допомогу постраждалим унаслідок аварії на ЧАЕС не було передбачено.

ОГОЛОШЕННЯ

Список вакантних посад та посад, на яких працівники Збройних Сил України перебувають у відпустці по догляду за дитиною, у Розрахунково-аналітичному центрі Збройних Сил України.

1. Водій автотранспортних засобів — 3 особи.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: 1 особа — права категорії В; 2 особи — права категорії С; стаж роботи за фахом не менше як один рік.

2. Старший оператор-обчислювач — 1 особа.
3. Інженер-лаборант фізико-хімічної лабораторії — 1 особа.
4. Юрисконсульт — 1 особа.
5. Провідний бухгалтер — 1 особа.
6. Радіотелеграфіст — 1 особа.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування; стаж роботи за фахом не обов'язковий.

***

1. Українська військово-медична академія оголошує конкурс на заміщення вакантних посад військовослужбовців:

заступник начальника академії з навчальної роботи, ШПК — «полковник медичної служби», посадовий оклад — 1795–1940 грн;

заступник начальника академії з наукової роботи, ШПК — «полковник медичної служби», посадовий оклад — 1795–1940 грн;

заступник начальника академії з морально-психологічного забезпечення — начальник групи морально-психологічного забезпечення, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1795–1940 грн.

2. Умови конкурсу

Заступник начальника академії з навчальної роботи:

особи офіцерського складу, які мають науковий ступінь (за профілем діяльності) доктора наук (кандидата наук), учене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника), стаж військової служби на посадах науково-педагогічних працівників (наукових працівників) не менше як п'ять років.

Заступник начальника академії з наукової роботи:

особи офіцерського складу, які мають науковий ступінь (за профілем діяльності) доктора наук (кандидата наук), учене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника), стаж військової служби на посадах науково-педагогічних працівників (наукових працівників) не менше як п'ять років.

Заступник начальника академії з морально-психологічного забезпечення — начальник групи морально-психологічного забезпечення:

особи офіцерського складу, які мають науковий ступінь (за профілем діяльності) доктора наук (кандидата наук), учене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника), досвід військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах) не менше як п'ять років.

За всіх інших рівних умов перевагу буде надано кандидатам, які мають досвід участі в бойових діях.

3. Термін подання документів — до 12.02.2017 р.

4. Для участі в конкурсі надсилають такі документи (матеріали):

рапорт за командою (вказати свій контактний телефон, ШПК обійманої посади та посадовий оклад), автобіографію, завірені копії документів про освіту та кваліфікацію (дипломи та додатки до дипломів), копії документів про науковий ступінь, учене звання, список наукових праць, винаходів, публікацій, інші документи, які свідчать про професійний рівень претендента, довідку про проходження військової служби, медичну книжку та медичну характеристику, службову характеристику, копію службової картки, витяг із Резерву кандидатів для просування по службі, завірений за встановленим порядком (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на заміщення вакантної посади, яка вища, ніж та, на котрій перебуває).

Документи оформлюють і подають у вигляді конкурсної справи із супровідним листом на адресу: 04655, м. Київ, Мельникова, 24А, начальнику Української військово-медичної академії.

***

Оголошення про проведення конкурсу на заміщення посад наукових співробітників Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України.

На посади осіб офіцерського складу:

старший науковий співробітник науково-дослідного відділу розвитку морських озброєнь, ШПК — «капітан 2 рангу», посадовий оклад —1380–1460 грн;

молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу розвитку військово-морської техніки, ШПК — «капітан-лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: вища технічна освіта, досвід наукової та організаційної роботи не менше як 10 років, наявність наукових праць або авторських свідоцтв.

Для участі в конкурсі надсилати такі документи (матеріали): рапорт за підпорядкованістю, автобіографію, копії документів про освіту та кваліфікацію, про науковий ступінь, учене звання, службову характеристику, службову картку, медичну книжку, довідку про проходження військової служби, витяг із Резерву кандидатів на 2017 рік, список наукових праць (винаходів).

На посади працівників Збройних Сил України:

головний науковий співробітник науково-дослідного управління розвитку озброєння та військової техніки Сухопутних військ, посадовий оклад — 4005–4859 грн;

старший науковий співробітник науково-дослідного відділу обгрунтування основних напрямів розвитку системи озброєння збройних сил, посадовий оклад — 3231–4285 грн;

науковий співробітник науково-дослідного відділу розвитку техніки та засобів тилу, посадовий оклад — 2830–4005 грн;

молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу розвитку озброєння та військової техніки на нетрадиційних принципах дії, посадовий оклад — 2430–3444 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: вища технічна освіта, наявність наукових праць або авторських свідоцтв.

На посади головного наукового співробітника, старшого наукового співробітника — науково-організаційної роботи — не менше як 10 років, науковий ступінь доктора або кандидата наук.

Для участі в конкурсі надсилати такі документи (матеріали): заяву, автобіографію, копії документів про освіту та кваліфікацію, про науковий ступінь, учене звання, копію військового квитка, листок з обліку кадрів, список наукових праць (винаходів).

Особи офіцерського складу та працівники ЗСУ, які проходять військову службу (працюють) за місцем проведення конкурсу, разом із рапортом (заявою) про бажання взяти участь у конкурсі подають тільки службову характеристику та список наукових праць.

Дата проведення конкурсу — 24 лютого 2017 року.

Термін подання документів — до 14 лютого 2017 року.

Документи надсилати на адресу: 03049, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 28, голові конкурсної комісії Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України.

За довідками звертатися за телефонами: (044) 271-08-55, 271-09-66, 520-12-84.

***

Щодо оголошення результатів конкурсу з відбору суб'єктів оціннної діяльності по КЕВ м. Рівного

На підставі конкурсу з відбору суб'єктів оціннної діяльності, який відбувся 30.12.2016 з метою визначення ринкової вартості об'єкта, що обліковується на балансі КЕВ м. Рівного для розрахунку орендної плати під час укладання договору оренди щодо об'єкта: нерухоме військове майно — площадка № 2 загальною площею 250,00 м², військове містечко № 9, за адресою: 35604, Рівненська область, м. Дубно, вул. Сурмичі, 58 — для складування твердого палива, — переможцем визнано ППФ «Експерт-Рівне».

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Мукачевого оголошує конкурс із відбору суб'єктів оціннної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: будівля літ. Аа (інв. № 1) загальною площею 513,5 кв.м; будівля літ. Б (інв. № 2) загальною площею 39,5 кв.м; будівля літ. В (інв. № 3) загальною площею 89,7 кв.м; будівля літ. Г (інв. № 4) загальною площею 23,8 кв.м; будівля літ. Д (інв. № 5) загальною площею 59,9 кв.м; будівля літ. Ж (інв. № 6) загальною площею 64,6 кв.м.

Розташування об'єкта оцінювання: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 28.

Об'єкт оцінювання:

Вбудовані приміщення:

— поз. 2-1,02-2 — 24,6 кв.м та частина вбудованого приміщення № 1 будівлі літ. Б (інв. № 2) — 5,25 кв.м.

Розташування об'єкта оцінювання: Закарпатська область, м. Мукачеве, вул. Я. Мудрого, 70.

Балансоутримувач: КЕВ м. Мукачевого. (м. Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А), тел./факс: (03131) 2-12-04.

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 27.01.2016.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціннної діяльності — суб'єктів господарювання, які виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціннної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 під № 699/271443. Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) в комісію конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, які подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає в себе: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціннної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціннної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціннної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціннної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних із виконанням робіт, терміну виконання робіт, який не повинен перевищувати семи календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Мукачевого не пізніше, ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 89600, м. Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, каб. 310.

Документи надсилати поштою на адресу: 89600, м. Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, КЕВ м. Мукачевого; надавати особисто за адресою: м.Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, каб. 310. Телефон для довідок: (03131) 21204, електронна адреса: kevmuk@ukr.net

КОНТРАКТІВ «ДО ЗАКІНЧЕННЯ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ» ВЖЕ НЕ БУДЕ

ПРЕЗИДЕНТ ПЕТРО ПОРОШЕНКО ПІДПИСАВ ЗАКОН «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ». РЕАЛІЗАЦІЯ ЦЬОГО ЗАКОНУ ДАСТЬ ЗМОГУ ВНОРМУВАТИ ДЕЯКІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРИЙНЯТТЯМ ГРОМАДЯН НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ, ПРОДОВЖЕННЯМ СЛУЖБИ ТА ЗВІЛЬНЕННЯМ ІЗ НЕЇ. ЗОКРЕМА, ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ КОНТРАКТІВ У ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД, ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ ЗМОЖУТЬ ПРОДОВЖИТИ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА НОВИМ КОНТРАКТОМ АБО ЗВІЛЬНИТИСЯ

«Тим громадянам України, які уклали фактично безстроковий контракт під час особливого періоду, ми даємо можливість відновити справедливість і дати можливість командирам забезпечити їх звільнення», — повідомив Петро Порошенко.

Разом із тим Президент звернув увагу на те, що заміна особового складу відбуватиметься поетапно. Законом встановлено, що право на звільнення з військової служби набувають військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, дію якого було продовжено понад установлені терміни на період до оголошення демобілізації та які вислужили не менше як 18 місяців із дати його продовження. Також звільнитися мають право військові, що уклали контракт на термін до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію та прослужили не менше як 24 місяці військової служби за контрактом.

Окрім того, законом установлено зарахування до оперативного резерву першої черги всіх категорій військовослужбовців, які звільняються з військової служби в особливий період.

Водночас **законом запроваджено військову службу за призовом терміном на 18 місяців осіб офіцерського складу, які закінчили у вишах військові кафедри, але не служили у війську.**

На думку розробників цього закону, він дасть змогу поетапно замінити контрактників, які чесно виконали свій обов'язок перед Батьківщиною, але не мають змоги або не бажають продовжувати військову службу, на не менш мотивованих і свідомих військовослужбовців.

Дмитро ТИМЧУК, народний депутат України:

— Закон, згідно з яким військовослужбовцям надано право звільнятися по закінченні контракту навіть в особливий період, насправді є багатостраждальним. У початковій версії його було спрямовано на захист прав добровольців, які підписували контракти навесні 2014 року. Тоді, з початком російської агресії, люди йшли у військкомати, щоб стати на захист своєї країни, але ніхто й не думав, що АТО затягнеться на роки. Усі сподівалися, що це справа тижня або місяця. Оскільки на той час було заборонено звільнення в особливий період, добровольці стали заручниками ситуації.

Підписавши контракт до кінця особливого періоду та прослуживши більше як два роки, вони не мали перспективи на звільнення. Тому для захисту їхніх прав і розробляли проект цього закону, який підтримав профільний комітет Верховної Ради України після тривалих консультацій із Міністерством оборони та Генеральним штабом ЗС України.

Тепер, після того, як його підписав Президент країни, якщо у військовослужбовців відповідної категорії закінчився контракт і вони вислужили відповідний термін в особливий період, то протягом року вони можуть звільнитися. Та, на мою думку, абсолютна більшість із них залишиться боронити країну від агресора.

Полковник Марк АНДРУСЯК, заступник начальника Головного управління персоналу Генерального штабу ЗС України:

— За положеннями цього закону, процес звільнення розпочнеться з квітня 2017 року й триватиме рік. Сам механізм реалізації положень закону має такий вигляд. Усі військовослужбовці, які підпадають під дію документа та мають бажання піти в запас, повинні подати командуванню своєї частини відповідні рапорти. До речі, це можна робити вже зараз.

Військова частина зобов'язана у визначений для неї термін сформувати поіменний список тих, котрі виявили бажання звільнитися, і подати його вищим органам військового управління, де їх буде перетворено на відповідні плани-графіки. Необхідні розпорядження вже надійшли у війська.

З квітня цього року помісячно рівними частками всіх, котрі висловили бажання завершити службу, буде звільнено та зараховано в резерв першої черги.

У контексті порушеного питання треба сказати про те, що два місяці тому ми здійснили у військових частинах соціологічне опитування. Воно засвідчило, що серед діючих військовослужбовців кількість охочих завершити згідно з новим законом контракт не перевищує 10 відсотків. Генеральний штаб порівняв опрацьовані дані з динамікою помісячного надходження до війська нових контрактників 2016 року й дійшов висновку: ми маємо всі шанси не тільки повноцінно компенсувати військовим частинам кількість тих, що звільняться, новими військовослужбовцями за контрактом, а й створити кадровий резерв.

Упевненості додають іще два фактори.

Перший: відповідно до цього ж таки закону, віднині за аналогією зі строковою службою до війська призиватимуть офіцерів запасу віком до 43 років, які закінчили у вишах військові кафедри, але військової служби не проходили. Призов відбуватиметься в обов'язковому порядку. Їх кількість буде визначена остаточно після затвердження Міністром оборони України планів-графіків звільнення офіцерів за цим Законом.

Другий — це деякі зміни в строках, на які з набуттям чинності нового закону можна укладати контракти та скасовувати форми контрактів із формулюванням «до закінчення особливого періоду», і можливість автоматичного продовження будь-яких контрактів. Це посилить умотивованість наших військовослужбовців. До кінця 2017 року військовослужбовці, які уклали такі контракти, мають визначитися, чи будуть вони служити далі. Охочі продовжити службу укладатимуть контракти на такі строки: рядовий склад — на три роки, сержантський — від трьох до п'яти, офіцерський — від двох до десяти.

Віктор ШЕВЧЕНКО

УЧАСНИКАМ АТО ЗНИЗИЛИ ПЕНСІЙНИЙ ВІК

— Я — демобілізований учасник АТО. Статус УБД отримав ще в Іраку. Тож можу піти на пенсію у 55 років, а Микола хоча й атошник і має начебто такий самий статус УБД, такого права не має й стане пенсіонером у 60, — лунає в слухавці редакційного телефона голос спантеличеного бійця. — Поясніть чому? Де справедливість?

Як з'ясувала кореспондентка «Народної армії», з початку антитерористичної операції на Сході країни в чинному законодавстві щодо пенсійного забезпечення існувала колізія, а саме — у питанні дострокового виходу на пенсію учасників бойових дій. Здавалось би, статус УБД — один, а права різні.

— До недавнього часу згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» право на пенсію зі зниженням пенсійного віку мали лише ті військовослужбовці, які брали участь у бойових діях на території інших держав, — пояснює начальник відділу соціальної політики Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України Сергій Кучеренко. — Ми всі розуміємо, що фактично на Сході України відбуваються бойові дії. Через те, що ці події визнано як антитерористична операція, виникла невідповідність у законодавстві, унаслідок якої таке право не поширювалось на учасників АТО.

Минулого тижня Президент України підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення окремих категорій осіб із числа учасників антитерористичної операції». Відтепер військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення, а також тим, хто став інвалідом унаслідок захворювання, пов'язаного з безпосередньою участю в АТО, за наявності страхового стажу не менше як 25 років для чоловіків і 20 років для жінок, надано право піти на пенсію у разі досягнення 55 років для чоловіків та у віці 50–55 років для жінок, — додає Сергій Анатолійович.

Таке ж право дістають учасники бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України в складі добровольчих формувань, які було включено до складу ЗСУ, Міністерства внутрішніх справ, Національної гвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів, а також військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані), особи рядового, начальницького складу та добровольці, добровольці, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії або каліцтва, яких вони зазнали під час участі в АТО.

Не оминули зміни щодо пенсійного забезпечення й членів сімей загиблих військовослужбовців. Дружинам (чоловікам), якщо вони не взяли повторний шлюб, і батькам вищезазначених категорій громадян, які загинули чи пропали безвісти, померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, котрих вони зазнали під час участі в АТО, також надано право на призначення пенсії.

Ураховуючи вік військовослужбовців, які безпосередньо беруть участь в антитерористичній операції, у пояснювальній записці до закону обґрунтували, що правом на пенсію зі зниженням пенсійного віку матимуть змогу скористатися близько 500 осіб на рік. Як зазначають фахівці, реалізація цього закону не потребує значних додаткових витрат із Державного бюджету України та бюджету Пенсійного фонду України.

Тож, тільки-но закон набуде чинності (через місяць із дня його опублікування), соціальну справедливість буде відновлено.

Тетяна МОРОЗ

На Світлодарській дузі українські війська просунулися на відстань від 1 до 3 км

ВІД АВДІЇВКИ ДО ЛОНДОНА...

ПРОТЯГОМ 2016 РОКУ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА В РАЙОНІ АТО УСПІШНО ЗДІЙСНЮВАЛИ АКТИВНУ ПОЗИЦІЙНУ ОБОРОНУ

У грудні минулого року голова «ДНР» пан Захарченко, перебуваючи в студії телеканалу «Царьград», зробив досить гучну заяву щодо чергових своїх військово-політичних планів і задумок:

«Я зараз не кажу — Київ. Насправді потрібно брати навіть не Берлін. Потрібно його пройти й взяти Британію всю як таку. Якщо ми її візьмемо (Британію), то, за всіма там нашими прогнозами, настане золотий вік Росії. Ми повернемо під контроль ту територію, яку втратила Російська імперія, плюс заберемо своє, що повинні були отримати, ще починаючи з Кримської війни».

Усе зло долі російської, як стверджує Захарченко, — від англосаксів, і саме тому очолювана ним «донецька народна республіка» разом із такою самою «луганською народною республікою» за всебічної підтримки Російської Федерації, на його думку, мають завоювати майже всю Європу. Не менше й не більше…

Той факт, що ватажки проросійських окупаційних режимів, які зараз діють на окупованих теренах Донецької та Луганської областей України, продовжують регулярно погрожувати «дійти до Києва та Львова», а відтепер уже готові «брати» Берлін та Лондон (не здивуюсь, якщо якоїсь миті в цьому сенсі з вуст Захарченка чи Плотницького прозвучать: Нью-Йорк, Париж або Токіо), — не викликає здивування. Вони мають саме таке завдання — погрожувати й залякувати.

Однак у реальності завжди треба пам'ятати: доки між Лондоном та окупованими проросійськими анклавами стоять Авдіївка, Маріуполь і Світлодарська дуга, а точніше — позиції українського війська, розташовані в цих районах, панові Захарченку не бачити Лондона як своїх вух, а королева Британії може спати спокійно.

Принаймні події 2016 року в районі АТО свідчать про те, що всі ці «геополітичні побажання» та залякування ватажків окупаційних режимів на Донбасі мають такий самий стосунок до реальності, як до міжзоряних перельотів самого Захарченка. Тобто мають виключно фантастичний характер...

Основними гарячими ділянками на Сході України 2016 року були Авдіївська промислова зона, Маріупольський (приморський) напрямок і так звана Світлодарська дуга, утворена ще 2015-го після відходу частин і підрозділів Збройних Сил України з району Дебальцевого. На двох ділянках в районі селищ Петрівське та Золоте завдяки розведенню сторін (на 1.5 км з кожного боку. — Авт.) вдалося забезпечити відносне затишшя.

Загалом протягом усього минулого року бойові дії між протиборчими сторонами відбувались у формі позиційної боротьби. Періоди затишшя змінювалися періодами загострення та зростання інтенсивності бойових зіткнень. Упродовж 2016-го сторони активно застосовували тактичні прийоми так званої війни малих груп — активні дії диверсійно-розвідувальних груп (рейди, раптові атаки та обстріли передових позицій противника, диверсії в ближній тактичній зоні, мінування тощо), вогневі нальоти, обмежені наступальні дії малих піхотних груп за вогневої підтримки окремих артилерійсько-мінометних підрозділів і невеликої кількості бронетехніки.

Також обидві сторони активно нарощували власні бойові спроможності за рахунок створення тактичних та оперативно-тактичних резервів у зоні конфлікту, здійснювали військово-професійну підготовку особового складу й доукомплектування частин і підрозділів.

ОСНОВНИМИ ГАРЯЧИМИ ДІЛЯНКАМИ НА СХОДІ УКРАЇНИ 2016 РОКУ БУЛИ АВДІЇВСЬКА ПРОМИСЛОВА ЗОНА, МАРІУПОЛЬСЬКИЙ (ПРИМОРСЬКИЙ) НАПРЯМОК І ТАК ЗВАНА СВІТЛОДАРСЬКА ДУГА

Широкого поширення набула в зоні конфлікту різнотипна розвідка, також і з використанням технічних засобів (наприклад БПЛА), радіоелектронна боротьба (РЕБ), удосконалення систем зв'язку та бойового управління, інженерно-саперного та інших типів оперативного забезпечення військ. Окрім того, обидві сторони активно впродовж усього 2016 року здійснювали інформаційно-пропагандистські та інформаційно-силові акції задля впливу у власних інтересах на загальну військово-політичну та соціально-економічну ситуацію як безпосередньо в районі АТО, так і загалом.

Основні події розгорталися в так званій нейтральній, або, як її назвали представники ЗМІ, — «сірій» зоні. Тобто в місцевості між основними лініями опорних пунктів протиборчих сторін. За результатами минулого року багато хто з військових експертів прийшов до висновку, що українська сторона завдяки нарощуванню бойової спроможності своїх частин і підрозділів у зоні АТО перейшла від суцільної «глухої» оборони до так званої стратегії «повзучого наступу», поступово, крок за кроком, відтісняючи формування окупантів.

Наприклад, на Світлодарській дузі 2016 року збройні формування агресора з тих чи інших причин не могли й не намагалися наступати в широкому масштабі, обмежившись постійними обстрілами українських позицій, у тому числі із застосуванням важкого озброєння, яке мало бути відведеним згідно з мінськими домовленостями від лінії розмежування на визначені відстані. Це стосується передусім ствольної артилерії, важких мінометів (калібру 120 мм) та різноманітних зразків бронетехніки, включно з танками. Крім того, на цій ділянці окупанти досить активно діяли невеликими піхотними групами, намагаючись із тактичного погляду поліпшити свої позиції переважно посиленими мотострілецькими взводами та диверсійно-розвідувальними групами.

СЕКРЕТАР РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ О. ТУРЧИНОВ: «…УСІ СПРОБИ ПРОРВАТИ НАШУ ОБОРОНУ У 2016 РОЦІ БУЛИ ПРИРЕЧЕНІ, ВОРОГ ЗАЗНАВ ДУЖЕ СЕРЙОЗНИХ ВТРАТ, А ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ ПОКРАЩИЛИ СВОЇ ПОЗИЦІЇ…»

Однак у реальності все відбулося з точністю до навпаки. Саме українським військам унаслідок запеклих збройних сутичок з окупантами вдалося з тактичного погляду на ділянці селище Лозове — висота 223.2 поліпшити свої позиції. Перший раунд боїв на Світлодарській дузі відбувся влітку минулого року у вигляді серії сутичок у масштабі взвод — рота й завершився в кінці червня «внічию» (обидві сторони вдалися до низки активних наступальних дій, які не спричинили суттєвої зміни лінії фронту на цій ділянці). І зовсім по-іншому завершився другий етап торішніх боїв на цій ділянці, який почався 18 грудня й тривав шість днів. Українські війська просунулися вперед на відстань від 1 до 1,5 км, вибивши противника із цілого ряду опорних пунктів, звідки ворог здійснював постійні обстріли наших передових позицій.

Зі свого боку, Авдіївську промислову зону (південно-східна частина селища), яка також перебувала на «нічийній землі», окупанти активно використовували для постійних обстрілів позицій української армії, а також для проникнення в тактичний тил наших військ на цій ділянці силами своїх ДРГ. У березні 2016-го підрозділи українських військ раптовим кидком уперед зайняли її й там закріпилися, забезпечивши таким чином не тільки припинення обстрілів житлових кварталів Авдіївки зі стрілецької зброї, а й вогневий контроль над важливим рокадним шляхом Донецьк — Горлівка біля Ясинуватської автомобільної розв'язки. Це, своєю чергою, суттєво ускладнило командуванню окупантів матеріально-технічне забезпечення його угруповання, яке діє північніше, у районі, південно-західнішому від Горлівки, і в самій Горлівці. З березня минулого року й по сьогодні противник у різні способи безрезультатно намагається відтіснити українські підрозділи з цієї позиції, залучаючи для цього час від часу ствольну артилерію, важкі міномети та бронетехніку.

На приморському напрямку також було спекотно. Після того як у лютому формування окупантів були змушені залишити селище Широкине, вони не припиняли спроби відтіснити українські війська західніше, до передмість Маріуполя, і вийти на відстань дійсного вогню з піхотного озброєння по самому місту. Діючи з рубежу Комінтернове — Саханка, окупанти протягом 2016 року неодноразово намагалися наступати підрозділами, до роти включно, за підтримки артилерійсько-мінометного вогню та бронетехніки на ділянках фронту в районі Водяного, північніше від Широкиного, уздовж дороги Маріуполь — Тельманове. Але так і не спромоглися досягти чогось вагомого. Крім того, противник активно застосовує на цій ділянці артилерію (122 і 152 мм), важкі міномети (120 мм) по позиціях і тактичному тилу українських військ, які обороняються в районі Павлополя, Талаківки, Гнутового, Водяного та Широкиного, намагаючись завдати нашим військам вогневе ураження й таким чином примусити їх відійти до східних околиць Маріуполя.

Окрім вищезазначених ділянок, окупанти неодноразово виявляли активність на ділянках фронту в районі Докучаєвська, західніше від Донецька (ділянка Мар'їнка — Красногорівка), у районі ДАПу, Пісків, Опитного, західніше та північніше від Горлівки (від Новгородського до Зайцевого та Майорська), у районі Попасної, так званої бахмутської траси, селища Станиця Луганська та ряду інших. Проте на жодній ділянці ворог так і не спромігся примусити українські війська відійти із займаних позицій.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

СУЧАСНІ СТРІЛЬЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

ЯК ПОКАЗАВ ДОСВІД АТО, ДОБРЕ ПІДГОТОВЛЕНІ ТА ОЗБРОЄНІ СНАЙПЕРИ СУТТЄВО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗДАТНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ УСПІШНО ВИКОНУВАТИ ТІ ЧИ ІНШІ БОЙОВІ ЗАВДАННЯ

Головне правило снайпера: один постріл — одна ціль

Снайпери — еліта будь-якої армії . На їхню підготовку в деяких країнах витрачають сотні тисяч доларів. Та, як не прикро, у нас до початку проведення антитерористичної операції належна увага цьому питанню не приділялася. Останнім же часом ситуація докорінно змінилася.

Свідченням тому є проведення минулого року в навчальному центрі «Десна» перших в історії Збройних Сил України змагань снайперів. Тоді за право вважатися найкращими стрільцями змагалися десять команд різних видів і родів військ Збройних Сил України та дві команди від Національної гвардії України.

Протягом трьох днів снайпери змагалися в точності стрільби на різні відстані, демонстрували вміння взаємодіяти один з одним, вести прицільний вогонь під психологічним і фізичним навантаженням в умовах, наближених до бойових. Вони здійснювали багатокілометровий марш-кидок, виконували завдання з орієнтування на місцевості, оперативного виходу на позицію, розміщення, ураження конкретної цілі в певний час і відходу з позиції.

Судячи з цього та інших фактів, нині в нашому війську питанням підготовки снайперів, їхнього озброєння та спорядження приділяється особлива увага. Майстри одного пострілу активно використовуються практично в усіх підрозділах та частинах Збройних Сил України. Як показав досвід АТО, наявність у війську добре підготовлених та озброєних снайперів суттєво впливає на здатність підрозділів успішно виконувати ті чи інші бойові завдання. Особливо у боях на коротких та середніх відстанях, де активно застосовується стрілецьке озброєння.

Зараз снайперів готують у навчальних центрах Збройних Сил України на спеціалізованих курсах підготовки. А до їхнього навчання залучаються інструктори, які пройшли відповідну підготовку, в тому числі й за стандартами НАТО.

Щоб потрапити на такі курси, військовослужбовці проходять ретельний відбір за багатьма показниками. Окрема увага при цьому звертається на їхні психологічні та фізичні якості, адже майбутній снайпер має бути дуже врівноваженим, терплячим, мати розвинену уяву і вміти імпровізувати й швидко приймати рішення, зокрема в екстремальних умовах.

Щоб стати снайпером, необхідно знати і вміти застосовувати на практиці основні принципи влучної стрільби: положення для стрільби, встановлення прицілу, вміння враховувати погодні фактори, прицілювання, натискання спускового гачка, приведення штатної зброї до нормального бою. Всі ці дії під час навчання доводяться до автоматизму.

Підготовка українських снайперів у Навчальному центрі Сухопутних військ ЗС України проходить як удень, так і вночі. Їх навчають прийомів ураження цілі з першого пострілу на різних відстанях та виживанню на полі бою. Майже щодня — практичні стрільби зі штатного та іншого озброєння снайпера. Крім цього — заняття з маскування, тактики, фізичної підготовки й інших навчальних дисциплін.

СЛОВО «СНАЙПЕР» ПОХОДИТЬ ВІД АНГЛІЙСЬКОГО SNIPE — «БЕКАС», ДРІБНИЙ ШВИДКОКРИЛИЙ І ОБЕРЕЖНИЙ ПТАХ, ПОЛЮВАННЯ НА ЯКОГО ВИМАГАЄ РЕТЕЛЬНОГО МАСКУВАННЯ Й СТРІЛЬБИ З ВЕЛИКОЇ ВІДСТАНІ

Навчають снайперів і нестандартним, у класичному розумінні, діям. Як розповів один із інструкторів навчального центру, досвід антитерористичної операції показав, що снайперам часто доводиться діяти не поодинці чи парами, а в складі груп. Тож нині, окрім уміння влучно стріляти, швидко орієнтуватися на місцевості, маскуватися та вибирати маршрут, їх вчать діяти в складі міні-підрозділів. Для цього на полігоні обладнано спеціальну навчально-матеріальну базу. Там є не тільки ділянки для стрільби, але й обладнане містечко для відпрацювання дій у місті.

ПРОФЕСІЯ — СНАЙПЕР

Військову професію «снайпер» багато хто називає найбільш легендарною. Мистецтво цього бійця часом здається надприродним, а чуття та здатність до передбачення межують із містикою. Навіть сама можливість присутності снайпера пригнічує моральний стан супротивника, підриває його бойовий дух, змушує зволікати, ховатися й бути обережним.

«Снайпер» в перекладі з англійської означає «влучний стрілець по качках, які летять». Колись в Англії так називали успішних мисливців. А сама назва походить від англійського snipe — «бекас», дрібний швидкокрилий і обережний птах, полювання на якого вимагає ретельного маскування й стрільби з великої відстані.

Головні якості снайпера — безмежне терпіння, мистецтво бути невидимим і здатність інтуїтивно передбачати події. По суті, життя снайпера — повне злиття з навколишнім середовищем, при якому найменше порушення гармонії помічається миттєво і безпомилково.

Щоб стати снайпером, потрібен орлиний зір і котячий слух. Але, крім цього, майбутній снайпер змушений розвинути в собі якість, яка називається спостережливістю, або сприйнятливістю. Ця здатність дозволяє передбачати рухи противника, його поведінку, переміщення й тактичні задуми. Її цілком можна розвивати, причому ніяких меж у цьому немає. А ще снайпер повинен володіти нескінченним терпінням, емоційною врівноваженістю, витривалістю та здатністю абстрагуватися від усього, що заважає зосередитися на виконанні завдання. Всі ці якості можуть бути розвинені шляхом систематичних тренувань.

Досвідчений снайпер ніколи не стане цікавитися результатами свого пострілу. Для цього є розвідка, його ж робота — точно послати одну кулю. А ті, хто, промахнувшись, робить другий постріл, зводять нанівець ретельне маскування власної позиції.

Крім напрацювання зорової спостережливості, доводиться розвивати й слух. На позиції, особливо в засідках вночі й при веденні оперативного спостереження, снайпер зобов'язаний не тільки добре бачити, але й прекрасно чути. Дослідження показали, що людина чує набагато більше, ніж їй здається, основними ж перешкодами при цьому є так звані психологічні фільтри слухової чутливості. Усунути їх вплив можна, навчившись глибоко зосереджуватися на оточуючих звуках і сортувати їх не за гучністю, а за значущістю, характером і походженням.

Та все ж око — основний робочий орган снайпера, і його зір повинен бути бездоганним. Тривале використання оптичних приладів призводить до значного тимчасового погіршення зору. Тому, працюючи в парі, снайпер-лідер більшу частину спостереження доручає своєму напарнику.

Снайпер не має права на таку розкіш, як емоції. Злість, радість, прикрість, тріумф — все це порушує зосередженість, виводить з бойового режиму, тож професіонали вміють вводити себе в стан «бойової байдужості». Неодноразово відзначалися випадки, коли снайпери розвіддиверсійних груп перед парашутним десантуванням засинали в літаках, і будили їх безпосередньо перед стрибком.

ВІТЧИЗНЯНІ СНАЙПЕРСЬКІ ГВИНТІВКИ

VPR-308 та VPR-338 — фактично перші снайперські гвинтівки українського виробництва, проте вони не є клоном моделі снайперської зброї світових виробників. VPR-338 призначена для ураження малорозмірних цілей на відстані до 1300 м і матеріальних об'єктів (радіостанцій середньої потужності, літаків і вертольотів на стоянці) на відстані 1500 м. Гвинтівка має ручне перезаряджання. Її вага без патронів становить 9,8 кг, при цьому вона забезпечує темп стрільби 15 пострілів за хвилину. Окрім того, що гвинтівка VPR-308 відрізняється від VPR-338 калібром, вона ще й значно легша (близько 7 кг) і має меншу прицільну дальність — 900 м.

В українських гвинтівках реалізовано низку нових для України конструктивних рішень. Приміром, в них використовується рейка Пікатіні двох типів (коротка й довга), яка рухається вперед-назад. Вона дозволяє встановити широку номенклатуру обладнання, яке зазвичай використовується разом із гвинтівкою. Для зручності передбачена установка коліматора під 45 градусів разом зі снайперським прицілом. Річ у тім, що при стрільбі на великі дистанції снайперу дуже важко переключитися на вогонь по цілях, які раптово з'являються на малих відстанях і при цьому швидко рухаються. Саме для цього в новій українській гвинтівці передбачено коліматор.

В українських гвинтівках відповідно до сучасних вимог ергономіки встановлено також пристрій регулювання приклада за довжиною та висотою біля щоки, а для точного прицілювання й зменшення похибки при стрільбі реалізовано винос сошки вперед майже під кінець ствола. І що важливо — наші гвинтівки дійсно мають високу точність стрільби.

Роман ВУС

«ХТО ВПЕРТО НЕ ХОЧЕ БАЧИТИ ЗМІН У ВІЙСЬКОВІЙ МЕДИЦИНІ, ТОЙ ЇХ І НЕ ПОБАЧИТЬ...»

Військова медицина — одна з найгостріших суспільних тем, адже за сухими цифрами втрат криються людські життя. Реально українська військова медицина ввійшла в цю війну практично неготовою до неї, бо багато років до того медичну службу, як і військо в цілому, розвалювали. Посади санітарних інструкторів бойових підрозділів було скасовано. Скорочували штати медслужби, закривали госпіталі. За багато років до початку воєнної агресії РФ проти України в нашому війську не було прийнято на озброєння жодної нової одиниці військової санітарної техніки. У наших солдатів не було навіть індивідуальних аптечок.

За два з половиною роки у військовій медицині зроблено великий прорив. Чи не зменшується темп у розвитку військової медицини, які підсумки 2016-го, та що нового очікує військових медиків у 2017-му? Про це та інше — в ексклюзивному інтерв'ю «Народній армії» директора Військово-медичного департаменту МО України генерал-майора медичної служби Андрія ВЕРБИ

Санітарні МТ-ЛБ С перед відправкою в район АТО. Контрактом передбачено виготовлення 120 таких машин

— Андрію В'ячеславовичу, протягом минулого року ми вже не чули того потоку критики військової медицини, який був із початку АТО. Це добрий знак. Та кілька резонансних інформаційних спалахів у мережі таки були — стосовно закупівлі джгутів Есмарха та ситуації на Світлодарській дузі. Не могли б ви їх прокоментувати?

— Почну зі Світлодарської дуги. Але перед тим скажу, біди нашого суспільства багато в чому від того, що деякі люди будують своє політичне або суспільне майбутнє на негараздах Збройних Сил, країни в цілому. І через це стає прикро. Згадайте, яким був стан військової медицини 2014 року та що маємо нині.

Після грудневих подій на Світлодарській дузі (на тлі збройного загострення сторін у цьому районі АТО черговий горе-патріот у соціальних мережах роздмухав проблему нібито відсутності евакуаційного транспорту на тій ділянці фронту. — Авт.) Міністр оборони призначив розслідування. У тамтешню бригаду виїхала комісія. У своїх висновках вона зазначила, що медики бригади спрацювали оперативно та професійно. Усіх поранених було евакуйовано в медичні заклади поза межами АТО протягом доби. Це з урахуванням часу на евакуацію з передньої лінії, доправлення в заклади кваліфікованої допомоги в районі АТО, стабілізацію стану поранених й надання їм там допомоги, організацію подальшої евакуації до закладів 3-4-го рівня. За всіма стандартами, також і натовськими, це цілком прийнятно.

Медичний підрозділ бригади забезпечено транспортом для евакуації. Інша річ — його технічний стан, адже не секрет, що велику кількість медичних транспортних засобів виготовляли ще за радянських часів.

«2017-Й СТАНЕ КЛЮЧОВИМ ЩОДО РОЗРОБКИ СУЧАСНОГО КОМПЛЕКТНО-ТАБЕЛЬНОГО МАЙНА МЕДСЛУЖБ БАТАЛЬЙОНІВ, БРИГАД І МОБІЛЬНИХ ГОСПІТАЛІВ»

Закупівлю джгутів Есмарха я свого часу вже коментував. Коротко нагадаю свою думку. Тривалий час ми живемо під загрозою широкомасштабної агресії з боку РФ. Протягом 2015–2016 років Генеральний штаб здійснив низку необхідних розрахунків, зокрема, щодо ймовірних утрат за найгіршого сценарію: під час перших 10 днів відбиття агресії вони можуть сягнути від 10 до 12 тисяч осіб. Відповідно треба бути готовими до таких сценаріїв. Тому нам довелося терміново закупити ці джгути в такій кількості, щоб створити недоторканний запас. І жоден фахівець відповідного рівня, в тому числі й іноземні радники, не зробив жодного зауваження із цього приводу.

«У 2017-МУ ВСІ КОШТИ НА ВІЙСЬКОВУ МЕДИЦИНУ З ЦЕНТРУ ПІДУТЬ У МЕДИЧНІ ОКРУГИ»

— Як торік розвивалась наша військова медицина?

— 2016-й характерний тим, що ми вийшли на відповідний рівень, коли вже немає кричущих проблем, що вимагають негайного розв'язання. Інша річ — є питання, які треба удосконалювати, зокрема, це стосуються логістики медичної служби.

Важливе напрацювання — децентралізація фінансових питань, тобто спрямування коштів із центру в медичні округи. 2015 року децентралізація коштів становила 75 відсотків, 2016-го — 85, цього року вийдемо майже на 100%. Основними розпорядниками бюджетних коштів стануть військово-медичні клінічні центри регіонів.

Торік закупили два комп'ютерні томографи, а це недешева річ, УЗД-апарати експертного класу, різноманітну ендоскопічну апаратуру. Більша частина цього обладнання надійшла в мобільні госпіталі та госпіталі 3-ї ланки в Дніпрі, Харкові, Запоріжжі, Черкаському.

Ми закупили для НЗ 100 тис. медичних аптечок у вакуумній упаковці. Також наприкінці року закупили хімічний засіб для зупинки кровотечі, турнікети вітчизняного зразка.

«МОБІЛЬНІ ГОСПІТАЛІ МАЮТЬ ВІДПОВІДАТИ СВОЇЙ НАЗВІ — «МОБІЛЬНІ»

— Які головні завдання на 2017 рік?

— 2017-й стане ключовим щодо розробки сучасного комплектно-табельного майна медслужб батальйонів, бригад і мобільних госпіталів. З обов'язковим орієнтуванням саме на вітчизняного виробника.

Серед пріоритетних завдань також закладання підвалин медичної служби Збройних Сил майбутнього. Завершити цю роботу маємо в 2019-му.

Іще один важливий напрямок роботи — мобільні госпіталі, які мають відповідати своїй назві — «мобільні». Це визначається не тільки наявністю транспортних засобів, це й закупівля спеціального сучасного обладнання, яке приводять у готовність до використання в найкоротший термін.

Серед іншого — удосконалення військово-медичної освіти й науки, переформатування санітарно-епідеміологічної служби в профілактичну медицину, заміна нинішнього спорядження на сучасне табельне майно.

«ДО СКЛАДУ НОВОЇ АПТЕЧКИ, ЗОКРЕМА, УВІЙДЕ ХІМІЧНИЙ ЗАСІБ ДЛЯ ЗУПИНКИ КРОВОТЕЧІ, НАЗОФАРИНГЕАЛЬНА ТРУБКА, АНТИБАКТЕРІАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ»

— Для реалізації цих завдань і планів у бюджеті на 2017-й передбачено достатньо коштів?

— У бюджеті Міноборони на поточний рік на медичне та санаторне забезпечення заплановано 513,1 млн грн. Міністр оборони врахував усі наші проблеми і виділив на 75,1 млн грн більше, ніж торік.

Директор Військово-медичного департаменту МО України генерал-майор медичної служби Андрій Верба

Більшість коштів буде витрачено на військову ланку. Цього року ми вперше почнемо закуповувати аптечки як цілісний виріб. Раніше аптечки комплектували із закупленого. Наш досвід показав, що такий спосіб часто є проблемним. Що маю на увазі. Для прикладу, перенесення торгів щодо однієї з позицій призводило до затримки формування аптечок. Були й інші проблеми. Нині відпрацьовано технічні умови на виріб медичного призначення «індивідуальна аптечка». Також ми вперше закупимо тактичні медичні рюкзаки, або так звані наплічники, а ще — евакуаційні стропи та м'які ноші. Відповідні медико-технічні вимоги вже підготовлено. Крім цього, певною мірою оновиться матеріальна база мобільних госпіталів.

Щодо загальної медицини, то на 2017 рік заплановано закупівлю до Одеського ВМКЦ ангіографа, апарата для рентгенологічного дослідження судин. Його вартість становить близько 30 млн грн. Окрім того, буде закуплено обладнання для Національного військово-медичного клінічного центру «Головний військовий клінічний госпіталь» для огляду та оперативних втручань на внутрішніх органах без розрізів.

Уперше ми почнемо закуповувати ендопротези. Раніше ці вироби закуповували за рахунок спецфонду, а він не завжди наповнювався. Керівництво оборонного відомства розуміє важливість цього питання, тому нині на ці закупівлі передбачено гарантоване фінансування.

Свого часу ми орієнтовно порахували всю нагальну фінансову потребу. Це кілька мільярдів гривень. Очевидно, що такі кошти складно надати одразу. Треба й розуміти, що не можна одночасно зводити будинок, клеїти в ньому шпалери й розставляти меблі. Це потрібно робити послідовно. У нас є чіткий план розвитку військової медицини...

«НА ТЕХНІЧЕ ПІДСИЛЕННЯ МЕДИЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАДХОДЯТЬ САНІТАРНІ МТ-ЛБ ТА АМЕРИКАНСЬКІ BURTEK»

— Ви згадали нові аптечки. Наскільки вони будуть схожими на натовські?

— Немає поняття «аптечка НАТО». Є певні загальноприйняті в Альянсі обов'язкові складові, але кожна країна має певні відмінності в переліку препаратів в аптечках.

Торік у Дубліні та Брюсселі начальник Центрального військово-медичного управління Збройних Сил зустрічався з керівниками медичних служб армій країн НАТО й партнерів. За підсумками зустрічі було ухвалено спільне рішення про те, що кураторами нашої військової медицини в тактичній ланці будуть військові з Канади. Наприкінці року ми чітко визначили, якою буде аптечка українського бійця.

До складу нової аптечки за типом IFAK, до речі, значно розширеного, крім іншого, увійде хімічний засіб для зупинки кровотечі, назофарингеальна трубка, антибактеріальні препарати. Усі складові вітчизняного виробництва.

— Як змінюється ситуація з технічним підсиленням медичних підрозділів новими евакуаційними засобами? Які кошти на це ви плануєте витратити?

— Треба розуміти, що програма нашого департаменту не передбачає закупівель техніки. Це сфера відповідальності Озброєння Збройних Сил. Центральне військово-медичне управління ЗСУ подає нам потребу, ми відпрацьовуємо медико-технічні умови й передаємо їх до Озброєння. Бюджетні призначення для цих закупівель не входять до тих, про які ми вели мову вище.

Однак ця робота активно ведеться в кількох напрямках. 2015-го у військові частини надійшло кілька закордонних машин, перероблених під евакуаційні. Минулого року укладено контракт на 60 нових автомобілів, іще 40 надійде цьогоріч. Триває робота з переобладнання тягачів МТ-ЛБ на броньовані санітарні евакуаційні машини МТ-ЛБ С. 2015-го ТОВ «Науково-виробнича компанія «ВК Система» передало у військо 16 таких машин, минулого року — ще шість, цьогоріч мають передати війську понад 20 одиниць. Загалом контрактом передбачено виготовлення 120 таких авто.

«У БЮДЖЕТІ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ НА ПОТОЧНИЙ РІК НА МЕДИЧНЕ ТА САНАТОРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПЛАНОВАНО 513,1 МЛН ГРН. ЦЕ НА 75,1 МЛН ГРН БІЛЬШЕ, НІЖ ТОРІК»

У серпні 2016 року США передали Україні п'ять евакуаційних машин BURTEK B4731 на базі автомобілів HMMWV, загалом очікується надходження ще 35 цих авто.

Наприкінці грудня одна з бойових бригад у районі АТО отримала повнопривідний санітарно-евакуаційний автомобіль «Богдан-2251». До цього протягом кількох місяців його експлуатували в медслужбі одного з оперативно-тактичних угруповань. За півроку після закінчення дослідної експлуатації, якщо машина підтвердить заявлені характеристики, ми розпочнемо закупівлю 100 таких «Богданів». І перші відгуки про дане авто позитивні. Наприклад, високу оцінку цій машині дав Ілля Джонович Лисенко, керівник фонду ASAP EMC «Хоттабич», чиї волонтерські екіпажі постійно долучаються до евакуації поранених на найскладніших ділянках.

— Як будуються ваші відносини з ASAP?

— Є такий військовий термін — «сили підтримки». ASAP — це наші сили підтримки. Давно знайомий з Іллею Лисенком, дуже поважаю цю людину. У бригадах ASAP GROUP сувора дисципліна, чітка взаємодія між своїми підрозділами й нашими. Бувають ситуації, коли доводиться звертатися до нього: «Іллє Джоновичу, маємо проблему, поставте свою машину в такій-то точці». Це взаємодія на постійній основі, чого ми маємо відмовлятися від неї? Його команда працює на результат, і цей результат — урятовані життя, а не піар.

— До передбачених у бюджеті коштів на розвиток військової медицини можна також умовно додати й ті призначення, які виділятимуть Головному квартирно-експлуатаційному управлінню для відновлення, будівництва споруд для медичної служби?

— Так, бюджетом ГоловКЕУ передбачено витрати в інтересах Військово-медичного департаменту. 2016-го уперше за останні 10 років ми будували, капітально ремонтували й відновлювали 27 об'єктів! На 2017 рік заплановано переміщення штабу Української військово-медичної академії на нові фонди, початок будівництва нового корпусу госпіталю в Житомирі, інфекційного відділення в Запоріжжі, добудова корпусу в Вінниці, ремонт даху в Полтаві, продовження будівництва в Трускавці, розбудова поліклініки в Мукачевому та Миколаєві тощо. На ці роботи призначено понад 30 млн грн.

— Яка готовність до функціонування комплексу «Приморське» в Запорізькій області?

— Цей лікувально-оздоровчий комплекс на узбережжі Азовського моря торік передали Міністерству оборони. Але, правду кажучи, там були лише голі стіни. Що зроблено? Уже призначено керівника цього закладу, є персонал, проводиться робота для отримання необхідного майна. За нашими планами, уже на початку травня комплекс має розпочати функціонування.

«ДО ПРОГРАМ НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ВИШІВ ВВЕДЕНО ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНУ ПІДГОТОВКУ, ВІДНОВЛЕНО ДЕВ'ЯТЬ ВІЙСЬКОВИХ КАФЕДР МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ»

— Розкажіть, будь ласка, яких змін зазнала військова медицина за останні роки в кадровому забезпеченні?

— Робота здійснена велика, і це скоріше тема окремої розмови. Важливо, що багато колективів очолюють молоді керівники, які мають досвід служби в АТО й не бояться приймати самостійні нестандартні рішення.

Торік на базі Національного військово-медичного клінічного центру створено відділ медичного постачання з ревізійними функціями. Усі медико-технічні вимоги на обладнання та решту виробів медичного призначення розглядає експертна група в складі семи осіб. Це дає змогу і контролювати, і ефективно проводити торги без лобіювання того чи іншого виробника.

Цього року зазнають змін штати автосанітарних рот для максимальної оптимізації процесу евакуації.

До програм навчання військових вишів введено військово-медичну підготовку, відновлено дев'ять військових кафедр медичних університетів.

Правду кажучи, є певні проблеми з комплектуванням військової ланки, які нині є спільними для Збройних Сил. Військові госпіталі укомплектовано краще, аніж батальйонну чи бригадну ланку. Наявний некомплект заповнюють персоналом із тилових госпіталів на ротаційній основі.

Виходячи з динаміки комплектування Збройних Сил, сподіваюся, що 2017-го більшість проблем щодо комплектування медиками військової ланки буде розв'язано.

— Як ви оцінюєте нинішній рівень військової медицини і, зокрема, у тактичній ланці?

— Для тих, хто вперто не хоче бачити змін у вітчизняній військовій медицині, наведу такий факт. За даними Центрального військово-медичного управління Генерального штабу ЗСУ, за період проведення АТО відсоток повернення поранених у стрій, навіть з урахуванням проблемного 2014 року, значно вищий у порівнянні з тим, як це було, скажімо, у радянській армії в період війни в Афганістані або в російській армії за часів чеченської війни.

— Насамкінець. Яке завдання для себе особисто вважаєте найважливим?

— Об'єднання Української військово-медичної академії з Національним військово-медичним клінічним центром «ГКВГ». Ми маємо створити сучасну потужну науково-практичну клінічну базу. Це питання внесено в Стратегічний оборонний бюлетень, і воно стане справжнім проривом у формуванні вітчизняної військової медицини майбутнього.

Розмову вели Роман ТУРОВЕЦЬ, Ігор ПАРАЩИЧ

ЩО ЗМІНИТЬСЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ

ПРОБЛЕМА БЕЗКВАРТИР'Я — ОДНА З НАЙБОЛЮЧІШИХ У НАШОМУ ВІЙСЬКУ ФАКТИЧНО ЗА ВСІ РОКИ ЙОГО ІСНУВАННЯ. НИНІ В ЧЕРЗІ НА ЖИТЛО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПОНАД 44 ТИСЯЧІ СІМЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ. У МІНОБОРОНИ ВИРІШИЛИ РЕФОРМУВАТИ ЧИННУ МАЛОЕФЕКТИВНУ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ

У липні 2016-го з ініціативи Міністра оборони України стартував проект, який реалізує Проектний Офіс Реформ військового відомства за фінансової підтримки Великобританії.

Для того, хто вперше чує про цей проект, розповімо про його основну концепцію. Протягом наступних двох років заплановано переформатувати систему забезпечення житлом у кількох напрямах. Зокрема, під час закупівлі житла в цьому аспекті потрібно вдосконалити механізм проведення тендерів та укладання контрактів. Реформатори вважають за необхідне змінити стандарти й підходи до розв'язання проблеми забезпечення житлом військовослужбовців, створити ефективну систему, яка подолає безквартир'я та діятиме в майбутньому.

— Насамперед ми здійснили детальний аудит проблем у системі житлового забезпечення. Проаналізувавши досвід інших відомств та армій країн-членів НАТО, визначили основні пріоритети й спланували роботу спочатку на кілька місяців, аби вже найближчим часом побачити реальні зміни, — розповів керівник Проектного Офіса Реформ Міністерства оборони України Андрій Загороднюк.

Першим кроком у реформі системи стане вдосконалення процедури будівельних закупівель та управління контрактами. Нагадаю, тендери в оборонному відомстві відбуваються за системою Prozorro. Міноборони було першим відомством у країні, яке здійснило закупівлі за новою системою.

Одна з головних перешкод у розв'язанні проблеми — нерівномірне фінансування з державного бюджету та невиконання підрядниками своїх зобов'язань. Як наслідок — систематичне невиконання забудовниками взятих договірних зобов'язань, збільшення кількості об'єктів незавершеного будівництва, численні судові позови. З роками проблема стала запущеною. Тому виникла потреба в нових підходах до будівельних закупівель та управління проектами житлового будівництва, які нині знаходяться у стані розробки та плануються до впровадження у першому півріччі цього року.

До речі, у всьому світі для ефективної реалізації проектів досить ефективно діє практика проектного менеджменту в будівництві. Іншими словами, аби протидіяти непорядним підрядникам, будівництво контролюють менеджери проектів. Тому в Проектному Офісі Реформ виникла ідея заснувати подібні команди управління проектами саме в структурі ГоловКЕУ. Погодьтеся, краще не сподіватися лише на совість керівників будкомпанії, а найняти менеджера за контрактом, який контролюватиме процес будівництва та виконання договору. Такі нові для оборонного відомства бізнес-процеси буде розроблено й імплементовано найближчим часом на пілотному проекті з будівництва житла для військовослужбовців ВМС.

— Проектний Офіс Реформ започаткував проект будівництва житла для тих сімей військовослужбовців Військово-Морських Сил ЗСУ, які внаслідок окупації Криму переїхали на материкову частину України у визначені гарнізони, де немає пристойних житлових приміщень, — каже Андрій Загороднюк. — Разом із волонтерами ми проаналізували їхні потреби у житлі в Одесі та Миколаєві, відвідали місця й розробили альтернативні рішення щодо відбудови запропонованих будівель. Уже запланували будівництво першого будинку на 225 квартир для військових моряків. Проте йдеться не тільки про будівництво в Одесі та Миколаєві, а й, можливо, про закупівлю вже готових квартир в інших місцях, спрямування частини коштів на оренду квартир.

ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ ДВОХ РОКІВ ЗАПЛАНОВАНО ЗМІНИТИ СТАНДАРТИ І ПІДХОДИ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ БЕЗКВАРТИР'Я

На думку керівника проекту — британського експерта, консультанта, професора Ризької бізнес-школи та колишнього британського військовослужбовця Ґлена Ґранта, досягненням у вирішенні житлового питання саме в проекті відбудови житла на півдні країни вже є те, що вдалося змінити замовника: раніше в подібних проектах ним було Головне квартирно-експлуатаційне управління, а тепер — безпосередньо командування ВМС.

— Це величезний фундаментальний стрибок у реформі. Якщо вести мову в цілому, то суть мого підходу в тому, що виконавцями проектів мають бути ті, хто формує потреби на місцях, — додає фахівець.

Реалізацію цього пілотного проекту заплановано вже на червень 2017 року, коли буде випробувано всі вищезгадані новітні заходи в комплексі.

— Не секрет, що нинішня система забезпечення житлом має низку законодавчих проблем. Адже питання надання житла військовослужбовцям та членам їхніх сімей досі регулюють колишні закони радянської епохи, які не змінювалися з 1983 року, — говорить Андрій Загороднюк. — За нашими підрахунками, в середньому щорічно житло отримують лише 5% сімей. Для забезпечення 44-тисячної армії безквартирних потреба в коштах становить близько 20 млрд грн. Очевидно, що це занадто обтяжливо для оборонного бюджету, адже, для прикладу, у бюджеті на 2017 рік на розв'язання житлової проблеми військовослужбовців передбачено фінансування в межах 751 млн грн, у тому числі 600 млн грн за рахунок загального фонду та 151 млн грн — за спеціальним.

Тому, як альтернативу черги, в Проектному Офісі Реформ розглядають пропозицію розв'язання проблеми безквартир'я шляхом виплати грошової винагороди військовослужбовцям. Як стверджують експерти, фінансове вирішення квартирного питання цілком прийнятне, адже це право кожного — чекати або отримати кошти.

Наприклад, у багатьох арміях світу у власність квартири взагалі не дають. Це право виражено у фінансовому еквіваленті, який зростає з кожним роком служби. Компенсацію там отримують пропорційно до кількості років, які відслужили у війську. Коли відслужили 20 років, то накопичилась певна сума, якщо 30, то значно більша.

— Якщо зробити грошові винагороди за неотримане житло військовослужбовцям незалежними від розміру сім'ї, місця служби і при цьому закумулювати їх на депозитному рахунку військовослужбовця в банку, це дозволить йому по закінченні служби отримати достатню суму грошей для придбання квартири, або взяти іпотеку ще підчас служби і отримати власне житло раніше. Це виключить численну чергу, збір документів, корупцію тощо, — висловив своє бачення розв'язання проблеми Ґлен Ґрант.

Процес реформування житлового забезпечення складний і нешвидкий. Проект програми буде комплексним, а його запровадження потребуватиме внесення змін у законодавство. Тож наступними кроками стануть розробка законопроектів і методів для регулювання чергою. У подальшому заплановано розробити серії типових проектів для службового житла та здійснити комплексну реформу забезпечення житлом (у власність) військовослужбовців.

Наразі в Проектному Офісі Реформ уже розробили дорожню карту проекту. Робота триває.

Тетяна МОРОЗ

У РАМКАХ ПРОГРАМИ ХАРКІВСЬКОЇ ОДА ВЕТЕРАНАМ АТО КОМПЕНСУЮТЬ 40 ВІДСОТКІВ ВАРТОСТІ ЖИТЛА

На Харківщині розв'язують проблему безквартирних ветеранів АТО посадовці обласної державної адміністрації. Тамтешні фахівці розробили й уже реалізують на практиці Програму надання підтримки учасникам антитерористичної операції для будівництва та придбання житла в Харківській області, розраховану на 2016–2018 роки.

У рамках цієї програми нещодавно з місцевого бюджету надали 6,5 млн грн для поліпшення житлових умов 20 сімей ветеранів АТО. Уже на початку поточного року вони зможуть заселитися в нові оселі. 10 із 20 сімей учасників АТО вже надали всі потрібні документи для отримання ордерів. Серед перших кандидатів на отримання житла — ті, що мають проблеми зі здоров'ям через бойові поранення. У наступній групі новоселів будуть діючі військовослужбовці Збройних Сил України.

Однією з умов участі в програмі є наявність у покупців 60% вартості житла, решту 40% компенсують з обласного бюджету. Для участі в програмі вже є два житлові будинки в Харкові на вул. Ньютона, де забудовники запропонували ціну в межах 9100–9700 грн за квадратний метр.

— Ці будинки вже акредитовано, готуємо наступні. Майже 60 сімей учасників АТО зайняті оформленням необхідних документів. Люди вибирають квартири, — каже директор Департаменту містобудування та архітектури ХОДА Михайло Рабінович.

2018-го розглядатимуть новобудови також на Олексіївському житловому масиві. Місця будівництва, зазначені в згаданому соціальному проекті, є привабливими, адже розташовані вони неподалік від станцій метро, а поруч — розвинена мережа об'єктів соціального спрямування.

Усього на реалізацію цього соціального проекту на Харківщині планують надати 32,5 млн грн: 6,5 млн витратили минулого року та по 13 млн витратять 2017-го й 2018-го. За попередніми розрахунками, стати власниками житла зможуть іще 200 сімей колишніх та діючих військовослужбовців — учасників АТО.

Дмитро ЧАЛИЙ

Будинок у Харкові на вулиці Ньютона, у якому 20 атовців отримають квартири

У редакцію нашої газети звернувся ветеран АТО з Хмельниччини. За його словами, щоб отримати знижку на оплату дров, чоловікові, на вимогу тамтешніх посадовців, необхідно зібрати пакет документів із 15 найменувань. У цьому переліку, зокрема, підтвердження права власності на земельну ділянку коло будинку, технічний паспорт будівлі, акт від двох сусідів. Чому так, з'ясовувала кореспондентка «Народної армії»

«ЛЕГШЕ ОПАЛЮВАТИ ХАТУ ДОВІДКАМИ, АНІЖ ДРОВАМИ...»

Після демобілізації бійця високомобільних десантних військ Анатолія К. рідне селище на Хмельниччині зустріло осінньою прохолодою. Маленька купка дров коло батьківського будинку одразу привернула увагу. Він не був удома ще з минулого літа. Зима дихає просто в спину, тож він, як кожен добрий господар, звик заготовляти дрова на сезон наперед. Але не цього року. Тож вирішив не зволікати й купити машину дров.

Про 75-відсоткову знижку на дрова для учасників бойових дій Анатолій знав: читав закон. Від знайомих дізнався про процедуру отримання знижки, яка передбачає включення до Єдиного державного реєстру пільговиків (відповідно до постанови 117 від 29 січня 2003 року). Тоді, аби отримати пільги на дрова, звернувся в районне управління соціального захисту населення. Та, побачивши необхідний перелік документів — замість звичайних п'яти 15 найменувань, — м'яко кажучи, здивувався. Крім копій посвідчення УБД, паспорта, коду, довідки про склад сім'ї та заяви на отримання пільги, ветеран АТО мав надати акт від двох сусідів про його проживання за вказаною адресою, копію технічного паспорта для приватних будинків та ще чимало інших паперів.

— Побачивши величезний перелік документів, був насправді вражений. Легше отопити хату цими довідками, аніж дровами, — признається Анатолій. — Тому вирішив не принижуватися, бігаючи по сусідах та складаючи акти. До того ж не хотілося витрачати на зібрання всіх необхідних документів купу часу, коли знаєш його справжню ціну…

УЧАСНИК БОЙОВИХ ДІЙ, БУДИНОК ЯКОГО НЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНО ГАЗОВИМ ОПАЛЕННЯМ, МАЄ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ 75-ВІДСОТКОВОЇ ЗНИЖКИ НА ТВЕРДЕ ПАЛИВО

У статті 12 пункту 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» сказано: учасники бойових дій з-поміж учасників АТО мають право на 75-відсоткову знижку на тверде паливо, також і на дрова. Разом із тим, нам неодноразово доводилося чути, що деякі державні гарантії для учасників бойових дій виконують лише на папері. На жаль, і на Хмельниччині. За словами голови Громадської організації «Спілка учасників бойових дій АТО Ярмолинець та Ярмолинецького району» Хмельницької області Олександра Ковалевського, порушниками прав учасників бойових дій нерідко стають транспортні організації, що відмовляються безкоштовно перевозити бійців, або роботодавці, які звільняють тих, що служать в АТО, та інші. Така ж проблема виникає щодо забезпечення твердим паливом (уточнюємо — дровами) учасників АТО.

Як пояснив директор ДП «Ярмолинецьке лісове господарство» Іван Кирилюк, для опалення будинку площею приблизно в 100 квадратних метрів на опалювальний сезон (180 днів) потрібно до 10 кубометрів дров. Якщо врахувати, що внаслідок інфляції ціни на тверде паливо зросли майже вдвічі: з 200 грн у середньому за кубометр минулого року до 420 грн за кубометр 2017 року, то загальна вартість твердого палива для сім'ї становитиме на сезон 4200 гривень.

Для невеличкого селища Ярмолинецького району, середня заробітна плата в якому не перевищує 2 тис. грн, а пенсія трохи більша за 1 тис. грн, ця сума значна. Гроші, зароблені під час служби, Анатолій вклав на утеплення будинку та інші потреби сім'ї, тож вільних чотирьох тисяч не мав. В умовах, коли в родині працює він один, назбирати їх не так уже й просто. Тим часом зима диктує свої правила.

— Для атовців ми намагаємося виписувати дрова без затримок, тільки-но вони до нас звертаються. Маємо за обов'язок дбати про наших захисників та їхні сім'ї, бо з власного досвіду знаю, що таке перебувати на лінії зіткнення, — каже Іван Кирилюк. — На жаль, законодавство про благодійну діяльність не дозволяє державному підприємству здійснювати безкоштовну матеріальну допомогу або навіть робити знижку на паливні дрова. Питання й раніше неодноразово обговорювали на нарадах Ярмолинецької райдержадміністрації. Але внаслідок того, що інфляційні процеси змусили лісогосподарників підвищити ціни на тверде паливо, заяв про пільгові дрова стає ще більше. А чому хлопцю запропонували такий перелік необхідних документів, питання не до нас.

Як повідомила начальник управління соціального захисту населення Ярмолинецької РДА Антоніна Безкупська, нині в районі на обліку отримання пільг перебувають 299 учасників бойових дій, 30 з яких отримують пільги на тверде паливо.

— Учасник бойових дій, будинок якого не забезпечено газовим опаленням і який не користується субсидією, має право звернутися в управління соціального захисту із заявою щодо отримання 75-відсоткової знижки на тверде паливо, зокрема на дрова, — пояснила Антоніна Безкупська.

За її словами, є грошовий еквівалент цієї знижки, нині він становить 3000 гривень. А саме, відповідно до встановлених норм, на кожного члена сім'ї учасника бойових дій передбачено 4000 грн на тверде паливо на рік, із них 75% відшкодовує держава, тобто 3000 грн, решту 25% — 1000 грн сплачує сам ветеран.

Які ж документи має надати ветеран АТО для отримання знижки або грошової компенсації?

Зазвичай, якщо атовець звернувся в управління соцзахисту для отримання пільги за місцем реєстрації, процедура її отримання досить проста. Для забезпечення твердим паливом учасник АТО має написати заяву довільної форми, до якої треба додати:

— *копію сторінок паспорта з даними про ПІБ, дату видачі та місце реєстрації;*

— *копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера заявника;*

— *довідку про те, що житлове приміщення забезпечують опаленням із застосуванням твердого палива та що немає газового опалення;*

— *копію посвідчення УБД;*

— *довідку органу реєстрації або відповідного житлово-експлуатаційного підприємства про склад сім'ї.*

Після отримання зазначеного пакета документів орган соціального захисту населення протягом п'яти робочих днів опрацьовує їх і надає довідку про те, що особа дійсно має право на забезпечення твердим паливом. Цю довідку треба пред'явити лісогосподарському підприємству за місцем реєстрації.

Якщо учасник бойових дій хоче отримати пільги на тверде паливо за місцем фактичного проживання, яке не збігається з місцем реєстрації (а саме така ситуація в Анатолія К.), то пакет документів буде значно ширшим. У цьому разі, за словами Антоніни Безкупської, справді треба підтвердити факт проживання за вказаною адресою учасника АТО з допомогою сусідів, пред'явити довідку про те, що він не отримав пільги чи субсидії за місцем реєстрації тощо. Щоправда, деякі пункти з цього переліку документів і для неї залишилися не зрозумілими.

— Про доцільність усіх 15 пунктів найменувань документів можна вести мову з огляду на конкретну ситуацію. Цим займається відповідна комісія. У кожному випадку звернення учасника бойових дій управління соцзахисту для отримання пільг на тверде паливо може скласти різний перелік документів, — пояснила начальник управління соціального захисту населення Ярмолинецької РДА. — Усе це потрібно для того, щоб убезпечити країну від надання повторних пільг та компенсацій.

Наскільки актуальний перелік необхідних документів для отримання пільг на тверде паливо для таких учасників АТО, як Анатолій, це питання до чиновників. Захист країни від зайвих витрат — важлива справа. Та оскільки в районі зареєстровано на цю пільгу лише 30 атовців, можливо, варто переглянути перелік або застосовувати індивідуальний підхід до проблеми. Аби тим, хто захищав Україну, не шкодуючи власного життя, не доводилося витрачати час і нерви, ходячи по кабінетах.

Ольга МОСЬОНДЗ

ЧАС НЕ ВИБИРАЮТЬ,

ОКРЕМА МЕХАНІЗОВАНА БРИГАДА З БІЛОЇ ЦЕРКВИ ВІДЗНАЧАЄ 75-РІЧЧЯ

Це непростий шлях, пройдений окопами й рокадами двох воєн: Другої світової й теперішньої — на Сході України. Вона кровоточить відкритою раною й дістає до мозку, бо анестезії проти такого болю людство ще не придумало. І не придумає, доки не припинить воювати…
Ми розповімо про звитяжців, які одними з перших серед військових частин ЗС України стали на захист державного суверенітету

Колона бригади відбуває в район АТО. 2014 рік

Біла Церква, Київщина. Березнева днина 2014-го, країна продовжує оговтуватися від кривавої розв'язки Євромайдану. Чоловіки, як завше, «раптом» згадують про свято весни та Міжнародний жіночий день і поспішають купувати подарунки. У багатьох оселях іще далекі від думки про справжню війну жінки отримують букети й майже одразу відправляють своїх коханих у невідомість, назустріч східному сонцю. Ніхто з них — служивих сімдесят другої — не знав власної долі: вони просто почули сигнал тривоги й звично поцілували коханих перед дорогою…

Минуло небагато часу, як бригаду з Київщини жителі Волновахи, навколо якої її бійці тримали оборону, почали називати «Ангельська», а ворог — «Чорна» через затятість і непоступливість. Немов підсвідомо порівнюючи воїнів сучасності із відомими запорожцями або вояками УНР.

— Нашу бригаду підняли за тривогою 8 березня 2014-го і в повному складі направили в східному напрямі. До того зазвичай номінальна бригада могла сформувати лише батальйон. Відтоді в ППД ми не поверталися. Найбільше, 22 місяці, пробули в районі Волновахи, утримуючи ділянку фронту протяжністю 90 км, не виходячи на відновлення й доукомплектування. Там полягло майже три десятки наших найкращих хлопців, — розповідає заступник комбрига з позивним «Пегас». — Дуже пишаюсь офіцерським кістяком колективу. Він робив і робить усе для перемоги бригади, а бувала вона в надзвичайно складних ситуаціях. Та ніколи не відходила назад. І нам удалося відстояти честь підрозділу, хоча був час, коли його критикували. Наше майбутнє — у молодих офіцерах, патріотичних та амбітних, упевнених у своїх силах. Вони усоблюють нову генерацію українського військового командира. Пишаюся цим, як і тим, що випало жити в такий час.

Надзвичайно важким для бригади видалося перше воєнне літо. Під час висунення на кордон із РФ на посилення одного з армійських угруповань підрозділи сімдесят другої потрапили під обстріл ворожих «Градів» неподалік від Зеленопілля. Потім було оточення в районі ПП «Ізварине», чималі втрати — страшна ціна досвіду, на якому вчаться воювати й перемагати. І лише взяття під контроль Савур-Могили розірвало цю кількатижневу блокаду.

Найдраматичнішими виявилися 3-тє й 4 серпня. Ворог висунув ультиматум: «Здавайтеся з технікою або загинете». Комбати наважились на неординарний крок: розділитися й вийти двома шляхами. І їм удалося реалізувати свій задум — вирватись із «котла».

У вересні новостворений 3-й МБ зупинив танковий прорив ворога під Стилою й Петровським. А в жовтні бригада повністю повернулася на передову. Фактично першими «кіборгами» ДАПу стали бійці 1-го мехбату.

Білоцерківці вважають найзначнішими серед безлічі інших десятиденний бій на околиці Петровського в лютому 2015-го, бій під Білою Кам'янкою й Новоласпою в серпні того ж року, героїчну оборону Гранітного, захист Новотроїцького, торішнє оволодіння панівними териконами Докучаєвська.

Жоден із цих успіхів був би неможливий без героїв — звичайних трударів війни: солдатів та офіцерів.

Приміром, таких, як Артем Аракелян. Він народився одного дня з бригадою й святкуватиме 21-річчя. Це вже третя зима молодого бійця в районі АТО. Хлопець — учасник багатьох звитяг частини, зокрема, знаного бою 2015-го під Білою Кам'янкою. Нині бувалий у бувальцях вояк прагне здобути вищу військову освіту.

Зовні дуже схожий на Олександра Пушкіна, ротний Богдан має неабиякі командирські здібності. Про нього, випускника Академії сухопутних військ ім. Гетьмана Петра Сагайдачного, який з аудиторії одразу потрапив на «нулі», ворог складає легенди, вважаючи, що проти них воює мало не геній-стратег, на ймення «Бахмат». Може, і так, але сам Богдан лише всміхається, коли чує ті розповіді. Треба невтомно вчитися, застосовувати індивідуальний підхід до кожного бойового завдання, до облаштування кожного опорника, переконаний він. За два роки навіть на небезпечному напрямку фронту, де обстріли й вилазки ворожих ДРГ — буденність, його підрозділ не відступив і не втратив жодної людини. А нині, на нових рубежах, так само продовжує нервувати окупанта зразковою організацією оборони.

Інший самородок бригади — комбат, на ім'я Ріхард, — теж випускник львівської кузні кадрів Сухопутних військ. Напрочуд м'яка й інтелігентна молода людина, яка, однак, має феноменальну здатність до імпровізації в сенсі тактики бою. Каже, що мудрості його навчили старші товариші.

МАРІУПОЛЬЦІ МАЮТЬ БУТИ ВДЯЧНИМИ БІЛОЦЕРКІВЦЯМ

Вигнання незаконних збройних формувань та сепаратистів із Маріуполя у травні 2014-го стало одним із ключових моментів антитерористичної операції. До найбільшого міста на українському березі Азовського моря тоді увійшли бійці механізованої бригади з Білої Церкви. Цей оперативний успіх став прологом наступу наших звитяжців на всій лінії зіткнення із агресором зі сходу та його доморощеними посіпаками.

На вулицях Маріуполя. Травень, 2014 рік

Фактично маріупольський період в історії бригади тривав з березня до початку червня першого року війни. Головні сили, пройшовши бойове злагодження, прибули у приазовські терени у квітні, зайняли позиції навкруг Маріуполя, зайшли в його аеропорт та виставили блокпости під Волновахою. 8–9 травня відбулася кульмінація боротьби за стратегічний населений пункт Донбасу. Військові тоді ввійшли у середмістя, аби завадити екзальтованому, можна сказати, навіть загіпнотизованому натовпу, серед якого були люди зі зброєю. Спершу бійці бригади гасили одну за одною спроби штурму міськради. (Причому це була нічим невмотивована агресія громадян до солдатів своєї ж країни! Щоправда, під вмілим керівництвом відомих тепер «інструкторів»). Згодом цю роботу довершив полк «Азов». А найгарячішою видалася друга доба — 9 травня. Посібники сепаратистів, немов навіжені, кидалися на військову техніку та людей в одностроях. У ході короткого, але успішного для нас бою навколо захопленого бандитами відділу міліції українським силовикам вдалося здолати опір ворога.

Всесвітньо знаним стало відео, коли БМП бригади на повнім ходу перестрибували барикади, зведені «новоросами» на шляху української бронетехніки. За кілька днів Маріуполь повсюдно розцвів українськими прапорами і квітне нині.

ВІН ОБИРАЄ НАС

«Тайфун» (перший ліворуч) зі своєю командою

Ротний Богдан Г.

Командир взводу «Злий»

І таких, гідних окремої розповіді, героїв бригади безмір. І не тільки серед учорашніх курсантів. Наприклад, заступник комбата Юрій Люлька під час узяття й кількатижневої оборони терикону на Луганщині здійснив зухвалу воєнну операцію, чим зберіг особовий склад підрозділу й зумів завдати окупантові значних втрат. А Олексію К., командирові гаубичного самохідно-артилерійського дивізіону почасти вдавалося знищити ворожу артилерію ще доти, як вона наробить у нас біди. А як неймовірно ризикував начфін бригади, мало хто здогадується, вважаючи таку професію білокомірцевою. Йому доводилося з кількома мільйонами гривень виїжджати на передову, аби видати кожному військовому належні кошти. Тоді не було налагодженої системи обігу зарплатних карток, і єдиним способом видати платню була видача з рук у руки на застеленому газетою ящику від снарядів, до якого бійці займали чергу. На Савур-Могилі йому доводилось видавати гроші в БТРі, та ще й під обстрілом! У Гранітному майор зазнав поранення в плече, але згодом продовжив роботу.

Перед настанням новоріччя мені пощастило побувати на гостині в бригаді та познайомитися з кількома цікавими особистостями.

Роман із позивним «Шериф» після закінчення львівської академії 2015-го відразу потрапив на службу до цієї бригади. Був командиром взводу, очолював бронегрупу, згодом довірили йому роту. Тепер має звання капітана.

— Розкажіть про звичайний день на фронті, чим вас дістає ворог?

— Зазвичай їхній «виступ» розпочинається обробкою артилерією. Та ще й стріляє вона точно. Тут нічого таємного: чимало укріплень зроблено більше як рік тому. А вони змінюють вогневі позиції, системи вогню, підходи до бою. Тому щоразу з командирами взводів, сержантами, солдатами розбираємо бойові ситуації. Наприклад, як ворог наближається на певний рубіж, а потім відходить під прикриттям артилерії. Робимо висновки: виставляємо мінні загородження там, де противник визначив шляхи маневрування. Тобто щоб ефективно воювати, треба чітко розуміти тактику противника. І робимо все так, щоб не бути прогнозованими для ворога.

До розмови в добре укріпленому бліндажі долучився командир взводу Роман «Злий». Саме в цій бригаді здійснилася його давня мрія стати офіцером. Він прийшов сюди сержантом і вже півроку перебуває на офіцерській посаді.

— Навчався у військовому ліцеї у Львові, але так склалося, що курсантом вишу не став. Заочно закінчив цивільний інститут. Із початком війни пішов у першу хвилю мобілізації в складі батальйону тероборони Вінниці. Демобілізувався й невдовзі продовжив службу за контрактом у цьому колективі. Зсередини знаю про успіх бригади. Ми добряче тиснемо ворога, інколи радієш кожному метрові, на який він відступив, і кожному дню, коли він дає нам спокій, поки зализує рани. Їх дратує все: наш прапор неподалік від лінії зіткнення, наша впевненість у правоті, підтримка українського народу.

Попрощавшись із хлопцями, їду до інших позицій, де мене зустрічає 22-річний командир роти лейтенант «Тайфун» родом із Волині, вихованець військового ліцею та львівської сухопутної академії.

ВСЕСВІТНЬО ЗНАНИМ СТАЛО ВІДЕО, КОЛИ БМП БРИГАДИ НА ПОВНІМ ХОДУ ПЕРЕСТРИБУВАЛИ БАРИКАДИ, ЗВЕДЕНІ «НОВОРОСАМИ» НА ШЛЯХУ УКРАЇНСЬКОЇ БРОНЕТЕХНІКИ. ЗА КІЛЬКА ДНІВ МАРІУПОЛЬ ПОВСЮДНО РОЗЦВІВ УКРАЇНСЬКИМИ ПРАПОРАМИ І КВІТНЕ НИНІ

Торік у серпні він прийняв роту. Признається: перед випуском знав, що на передовій бракує офіцерів і що їм, жартома кажучи, кар'єрне зростання там гарантовано. Бойовики спершу заявили, що швидко відіб'ють у «сопляків» позиції. Але рота показала характер і, навпаки, відбила ворожі укріплення, закріпилася й тримає лінію оборони на півкілометра далі за оборону попередників!

— Коли чесно, то краще бути з ворогом у близькому контакті, контролювати його, аніж рахувати кілометри до нього, — каже «Тайфун».

У свої роки лейтенант, не маючи власної сім'ї, опановує науку господарювання, щоправда, на війні. Із кожним треба знайти спільну мову, утішити, підказати. А головне — знайти помічників: сержантів, командирів взводів.

Перший бій «Тайфун» прийняв біля Докучаєвська. Хвалити Бога, без утрат, утримали там лінію оборони. Під командуванням цього волинянка нині багато старших людей, є колишній священик, лікар, інженер.

Командир роти веде й показує, як креативно вони прикрасили новорічну ялинку, роль якої виконала туя. У ці приємні хвилини знайомлюся з тамтешньою «зіркою» — «Генералом Донбасу». Такий позивний має 51-літній боєць Сергій. Наприкінці 80-х він служив у 3-й танковій армії старшим інструктором політвідділу. Сам із Дніпропетровщини, але жив із родиною в Макіївці.

— На мою землю зайшли шакали-зайди. Їм захотілося новоросії... На початку травня 2014-го сепаратисти телефонували мені, напевно, їм злили бази даних, і запропонували за них воювати. Я відповів, що не визнаю «ДНР» і служити їй не збираюся. Скажу так: Росія своєю пропагандою зачавила тут паростки всього українського. Особливо боляче, що чимало молоді на свій бік загітувала.

Допомагаю командиру, хоча він мені годиться в молодші сини. Це наші майбутні генерали. Вони ведуть нас уперед. Я от піввіку прожив, і то всього не знаю: вчуся в молоді, не соромлюся. Треба щодня рости. Деколи теж щось їм підказую, — з лукавинкою в голосі мовить «Генерал».

І поправляє автомата. Тут я помічаю: майже посередині ремінь на АК якийсь розпотрошений. Боєць ловить погляд і каже: — А то, шановний добродію, факт мого щасливого перебування під янгольською опікою. Якось чатував на службі, ішов дорогою, як раптом із ворожих позицій почався обстріл. Сховатися було ніде, а злякатися — ніколи. Одна куля пройшла під ногами, уївшись у землю, друга розірвала оцю шлейку. Тепер вона в мене «поранена». Жарти жартами, а калібр «гостинців» нічого доброго мені не віщував: 12,7 мм! Таке тут стається постійно. Хоч і ходимо під Богом, а обережним таки треба бути.

Люди — немає нічого ціннішого за них в будь-якій спільноті. Зокрема, військовій. Техніка, назва, попередня історія малозначущі тоді, коли в ній не витає духу зарядженості на успіх…

Геннадій КАРПЮК

НА ГРУДЯХ ОЛЕКСАНДРА БРОННІКОВА ДВА ОРДЕНИ «ЗА МУЖНІСТЬ»

НА БЛОКПОСТУ ПОБЛИЗУ ШАХТИ «ПІВДЕННА» ВІН І ЙОГО ПІДЛЕГЛІ СТОЯЛИ НА СМЕРТЬ

Я познайомився з молодшим лейтенантом Олександром Бронніковим на урочистому зібранні з нагоди Дня Сухопутних військ Збройних Сил України. Того дня Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак вручив йому орден «За мужність». Це була вже друга така нагорода: ІІІ ступеня він отримав 2015 року. Вже сама їхня назва свідчить про те, що нею відзначають, як кажуть у військовому середовищі, не за красиві очі. А за особисті заслуги на полі бою

Олександр Бронніков після вручення нагороди

На війні Олександр Бронніков перебуває з перших днів її початку на Сході України. Вирушив у район проведення АТО добровольцем. Нині він служить в одній з механізованих бригад ЗС України на посаді командира роти вогневої підтримки одного з батальйонів. Коли поцікавився, яким був шлях до офіцерських зірок, то Олександр розповів таку історію. Свого часу він вступив у колишнє Сімферопольське вище військово-політичне училище. Але із четвертого курсу кинув навчання. Розчарувався в майбутній професії офіцера, як признався він.

Однак усе круто змінилося в ставленні до професії захисника Вітчизни з початком бойових дій на Сході України. Не дарма кажуть, що війна дуже змінює долі й характери людей. От і Олександр Бронніков зробив свій вибір і добровольцем став до лав захисників рідної землі. Спочатку був головним сержантом взводу, потім призначили його командиром.

ПІДРОЗДІЛ, ЯКИЙ ВІН ОЧОЛЮВАВ, НАЗИВАЛИ ВЗВОДОМ КАВАЛЕРІВ ОРДЕНА «ЗА МУЖНІСТЬ»

Пригадуючи події більше як річної давності, вніс у розмову таку цікаву деталь. За його словами, колектив, який він очолював, називали взводом кавалерів ордена «За мужність». У ньому на той час воювало п'ять бійців, удостоєних такої нагороди. Ділячись враженнями про своїх колишніх підлеглих, Олександр Олександрович з теплотою в голосі називає їх рідненькими та гордо розповідає про їхні подвиги. І виходить, що всі вони справжні герої.

Наприклад, солдат Євген Ч. був серед тих, кого першими відправили на війну в Афганістан, повернувся він додому з бойовими нагородами. А коли на Сході України спалахнуло полум'я війни, добровольцем пішов захищати рідну землю. В одному з боїв ворог притиснув до землі розвідників вогнем із дзоту. Тієї критичної хвилини сказав своє вагоме слово гранатомет Євгена, який влучив в амбразуру споруди. Внаслідок вибуху граната здетонувала боєзапас. Найкращим кулеметником зарекомендував себе ще один солдат Євген К. В одному з боїв він зупинив просування двох машин ворога, знищивши 11 бойовиків, а решту змусив накивати п'ятами. Своєрідний рекорд установив молодший сержант Олександр П. Він зняв своєю гвинтівкою докучливого ворожого снайпера за два кілометри від нього. Справжнім героєм проявив себе в боях і його підлеглий Руслан І. Він виявив двох снайперів противника. Аби забезпечити відхід наших корегувальників, які засікли небезпечну ціль, Руслан викликав вогонь ворога на себе і таким чином не тільки врятував життя своїх друзів, а й забезпечив знищення засідки противника.

А командир отримав перший орден «За мужність» у боях на блокпосту поблизу шахти «Південна» в Донецькій області. Пригадуючи ті бої, Олександр Олександрович розповів: «Бували дні, коли ми перебували під обстрілом від двох до чотирьох годин, відбивали по кілька атак ворога. Якось поруч із бліндажем вибухнув 152-міліметровий снаряд. На щастя, ніхто з бійців не загинув, хоча всіх оглушило. Але ніхто не випустив із рук зброї. Стояли в повному розумінні цього слова на смерть. І вистояли!»

За участь у тих боях командира взводу представили до першого ордена «За мужність». Окрім того, молодшого лейтенанта призначили командиром роти вогневої підтримки батальйону. Керівництво його частини, припускаю, виходило з очевидної логіки. А саме: не кількість зірок дають перевагу на представлення, а наявність таких командирських рис, як ініціативність, хоробрість, досвід життя. На той час офіцер мав за плечима не тільки майже чотири роки навчання у військовому училищі, а й великий досвід роботи на цивільних посадах. А це має неабияке значення, виходячи з того, що у підпорядкуванні в нього були бійці, старші за віком, які до початку війни працювали за кордоном, у малому бізнесі. Отже, виходило, що за всіма статтями молодший лейтенант підходив на таке призначення.

Поцікавився, яке кредо сповідує Олександр Олександрович, що більш як два роки допомагає йому долати всі випробування на війні. «Ось що скажу із цього приводу, — розмірковував він. — Незалежність своєї держави ми здобули мирним шляхом. Але сталося так, що відтепер нам випала доля боронити її завоювання. Тому моє особисте кредо — все робити для досягнення перемоги над тими, хто підняв руку на наше святе — свободу та незалежність України!»

Ніби відчувши, що заговорив високим стилем, Олександр Олександрович додав до сказаного: «Повірте, це кажу чесно й відверто!» А я подумав, що таке його переконання на генному рівні дісталося йому в спадок від представників родоводу Броннікових, які брали участь у Першій та Другій світових війнах. Його батько Олександр Іванович воював у піхоті з нацистською Німеччиною з 1941 року, дійшов до Берліна, додому повернувся з бойовими нагородами. До батьківських нагород його син Олександр додав два ордени «За мужність».

Володимир ЧІКАЛІН

ЗВЕДЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ, ЯКИЙ ПІД ЧАС БОЮ ПРИЙНЯВ «МАЛИЙ», ЗНИЩИВ 6 ВОРОЖИХ БРОНЕМАШИН

Із «Малим» ми познайомилися на бойовій позиції під назвою «Апостол», яка розташована неподалік колишнього 31-го блокпоста. Цей молодий та енергійний хлопець із Тернопільщини перевіряв пости на опорних пунктах та наявність боєкомплекту.

— В армії я з 2013 року. Спочатку був кулеметником, потім — навідником-оператором БМП-2, командиром відділення, а згодом — командиром взводу. Зараз заочно здобуваю вищу освіту в Теребовлянському вищому училищі культури, після закінчення якого планую відбути на тримісячні курси та отримати первинне офіцерське звання — «молодший лейтенант».

Бойове хрещення «Малого» відбулося під час штурму укріпрайону неподалік міста Ямпіль. Тоді підрозділ «Залізної» бригади зазнав перших втрат. У засідці загинули комбат підполковник Ігор Ляшенко, командир розвідроти капітан Степан Воробець та кілька розвідників.

Далі було визволення від бойовиків Лисичанська, за що «Малий» отримав орден «За мужність» ІІІ ступеня. Згодом підрозділ «Залізної» бригади разом із львівськими десантниками брав участь у запеклих боях за населений пункт Лутугине, який необхідно було зачистити для оборони луганського аеропорту. Добре закарбувалися у пам'яті нашого героя і важкі бої в районі Новосвітлівки.

— Палала земля, росіяни били по нас зі «Смерчів» та «Градів», тож перед штурмом ми зайняли оборону. Після удару «арти» пішла в наступ ворожа бронетехніка, — не стримуючи емоцій, розповідає «Малий». — Саме тоді, в одному із зіткнень ми втратили двох взводних та одного командира роти. Мені тоді довелося вперше прийняти командування механізованим взводом. Під ворожим вогнем зведений підрозділ знищив шість ворожих бронемашин.

Згодом підрозділи, які прикривали луганський аеропорт з флангів та забезпечували бойові дії оборонців летовища, змушені були відійти. На той час було виведено з ладу майже всю бойову техніку. На вцілілу «броню» завантажували в першу чергу важкопоранених, інші бійці йшли пішки. Так «Малий», разом зі своїм підрозділом, здолав під ворожим вогнем близько 30 кілометрів фронтових доріг.

Після доукомплектування підрозділів «Залізної» бригади особовим складом та технікою воїни-піхотинці знову прибули на передову. Йшов «гарячий» січень 2015 року, на всьому фронті точилися важкі бої.

— Того ранку я відпочивав після нічного чергування, аж раптом почався несподіваний штурм 31-го блокпоста, — пригадує сержант. — На наших хлопців з 1-го батальйону раптово виїхав танк, по вогневих точках запрацювала зенітка, бойовики почали гатити з усіх стволів. Серед українців уже були загиблі. Наші були змушені відійти. Ми прикривали їх, як тільки могли. Вогонь перейшов на нашу позицію, а ворожі штурмові групи підійшли майже на 20 метрів. Причому це були не звичайні бойовики, а добре підготовлені кадрові російські військові. Ми разом із хлопцями почали закидати їх гранатами. Скорегувавши вогонь нашої артилерії, ми відбили наступ та знищили ворожий танк.

У сержанта з позивним «Малий» було ще чимало важких бойових зіткнень. Прийнявши командування опорним пунктом, наш герой разом

Сержант з позивним «Малий»

із товаришами відбивав штурми російських десантників, які намагалися захопити їхню позицію. Загартовані в боях піхотинці зі справжнім залізним характером завдали ворогу значних втрат. І в цьому чимала заслуга командира взводу, молодого хлопця, який не з книжок опанував ратну справу та здобув авторитет безстрашного воїна.

Валентин ШЕВЧЕНКО

ОФІЦЕР-ХІРУРГ ПІД ОБСТРІЛАМИ ЗАПУСТИВ СЕРЦЕ ПОРАНЕНОГО СОЛДАТА

...А КОЛИ ЇХНЮ ШВИДКУ ОБСТРІЛЯЛИ, ВЛАД НАКРИВ СВОЇМ ТІЛОМ ПОРАНЕНОГО ПОБРАТИМА Й САМ ЗАЗНАВ СМЕРТЕЛЬНОГО ПОРАНЕННЯ… БОЄЦЬ, ЯКОГО ВРЯТУВАВ ВЛАДИСЛАВ, ВИЖИВ

— У 9-му класі Влад прийшов додому й сказав: «Я хочу бути медиком». Згодом повідомив, що вже склав іспити та є зарахованим у медичний коледж, — пригадує мама лейтенанта медичної служби Владислава Трепка Ніна Миколаївна. — Чотири з половиною роки провчився в коледжі, став фельдшером, іще шість років навчання в Буковинському медичному університеті, три роки інтернатури, потім магістратура. 13 років Влад ішов до своєї мети. Під час його чергування в обласній лікарні, коли виникали критичні ситуації, усі бігли до нього, бо він міг робити все. Він справді був хірургом від Бога…

Мобілізація застала Влада несподівано: йому зателефонували й сказали прибути у військовий комісаріат. Та він мав право не їхати на фронт, оскільки навчався в інтернатурі й міг узяти відстрочення.

— Я його так просила: «Сину, це лише телефонний дзвінок!» Але він мені сказав: «Мамо, я офіцер! Я маю бути там!» Зібрався за півгодини й пішов. А ми й гадки не мали, що все це так сумно закінчиться… — каже Ніна Миколаївна.

ВИЙШЛО ТАК, ЩО В ДЕНЬ ЗАГИБЕЛІ ВЛАДА ПОЧАЛО БИТИСЯ СЕРДЕНЬКО ЙОГО ДОНЕЧКИ. ЮЛЯ ВСЕ Ж ВСТИГЛА РОЗПОВІСТИ ВЛАДУ ПРО ТЕ, ЩО У НИХ БУДЕ ДОНЕЧКА. ЮЛЯ НАРОДИЛА ДІВЧИНКУ. НАЗВАЛИ ЇЇ ВІКТОРІЄЮ — У ЧЕСТЬ ПЕРЕМОГИ ЖИТТЯ НАД СМЕРТЮ

— А потім оголосили АТО, і почалося… — продовжує розповідь тато Влада Віталій Володимирович. — Одного дня бійці бригади, у якій служив наш син, ішли на підмогу побратимам і потрапили в засідку. Мали перші великі втрати… Під Тельмановим хлопців уперше накрили «Градами». Під Степанівкою проти них кинули російський танковий батальйон.

Під Тельмановим відбулося перше їхнє бойове хрещення. Тоді майже всю техніку підрозділу було знищено. Залишився тільки «Урал», який уже не був на ходу, і танк. Тоді до цього танка вони тросом підчепили вантажівку, і військовослужбовці на «Уралі» та на броні евакуювалися.

Батько влада вдячно згадує той випадок. Адже тоді бойові побратими врятували життя його синові. Коли всі сіли в «Урал», командир роти запитав: «А де Док?» (так називали Влада на війні). Відповіли: «Ми десь там його бачили в бліндажі». Тоді офіцер наказав: «Швидко йдемо його шукати». Повернулися, а там поранений Влад лежав непритомний… Бійці затягли його в машину та, по суті, урятували йому життя. І після того випадку Влад завжди носив із собою гранату, бо не хотів потрапити в полон…

У кінці грудня 2014-го — на початку січня 2015 року почалося Дебальцеве. Влад тоді був у відпустці до 15 лютого 2015 року. З фронту зателефонували й попросили повернутися: «Ти нам потрібен!»

— 12 лютого 2015 року (у день загибелі Влада) я по телевізору дивилася новини. Диктор каже: «На Сході сьогодні обстріляли дві медичні машини». І тоді я серцем відчула, що із сином щось сталося, — признається мама Влада. — Перша машина — з ліками, у другій — 11 поранених, водій і супроводжувальний військовий лікар загинули. На фронті було багато медичних машин, і тоді, мабуть, не про цю машину розповідали, у якій загинув Влад. Але якось саме тієї миті я відчула… Я сиділа перед телевізором. Підвелася — ноги підкосилися. Я кажу чоловікові: «Віталію, це Влад…»

Лейтенант медслужби Владислав Трепко в районі АТО

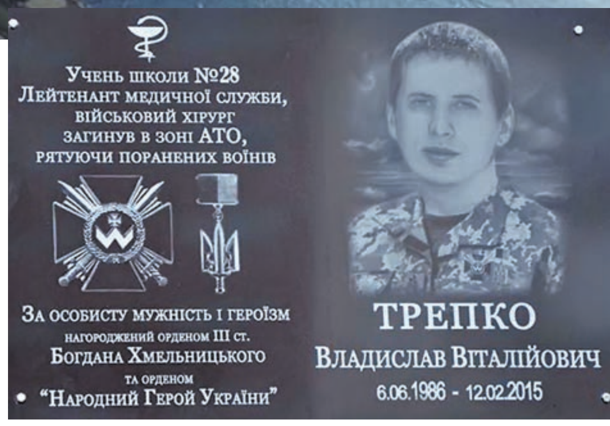
Стривожена мати весь вечір, усю ніч набирала номер сина, та абонент був поза зоною досяжності.

— А вже вранці командир роти сказав, що Влад загинув. На цьому й моє життя закінчилося… Це найстрашніше, що можна почути, — каже Ніна Миколаївна.

— Ми мали однакові погляди, однакові характери. Скільки він іще міг вилікувати людей… Не судилося… Може, це робитиме хтось інший, але мені б хотілося, щоб це робив мій син, — каже батько Влада.

Тоді Влад ціною свого життя врятував пораненого бійця. Офіцер-хірург у полі під обстрілами запустив серце пораненого бійця, затягнув його у швидку й продовжував надавати медичну допомогу. А коли їхню швидку обстріляли, Влад накрив своїм тілом пораненого побратима, але сам зазнав смертельного поранення… Боєць, якого врятував Влад, вижив.

…Влад і Юля навчалися разом у медуніверситеті. Покохали одне одного й збиралися одружитися. У день загибелі Влада почало битися серденько

У чернівецькій школі № 28, де вчився Владислав, на його честь відкрили меморіальну дошку

його донечки. Юля все-таки встигла розповісти Владові про те, що в них буде донечка. Юля народила. Назвали дитину Вікторією — на честь перемоги життя над смертю.

Лікар-хірург лейтенант Владислав Трепко загинув у ніч на 12 лютого 2015 року, рятуючи поранених бійців. Йому було лише 28 років…

Поховали Владислава Трепка на алеї Слави Центрального кладовища Чернівців. У вересні 2015 року в Чернівецькій школі № 28 — рідній школі загиблого героя відкрили меморіальну дошку. У цій школі досі працюють батьки Влада, вчаться двоє його племінників. У нього залишилося двоє братів, сестра, кохана Юлія й донечка Вікторія, якій вже виповнився один рочок.

Сергій БЕРЕЦЬ

Указом Президента України № 108/2015 від 26 лютого 2015 року за особисту мужність і героїзм, виявлені в захисті державного суверенітету й територіальної цілісності України, вірність військовій присязі Владислава Трепка нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Також його нагороджено орденом «Народний Герой України» та медаллю «На славу Чернівців». У Чернівцях іменем військового хірурга-героя Владислава Трепка названо одну з вулиць міста.

«ЧУГУН» В БОЮ «НЕ ПЛАВИТЬСЯ»

Командир мінометно-зенітного відділення розвідбату молодший сержант із позивним «Чугун», провоювавши рік після призову за мобілізацією, залишається й далі у війську.

— Кінець 2013-го й 2014-й перевернув мою свідомість і життя мільйонів українців. Анексія Росією Криму та війна на Донбасі — біда, яка зазирнула в домівку до кожного, — каже В'ячеслав. — Я, як батько трьох неповнолітніх, не вагався, знав, що піду воювати. Повирішував свої домашні справи, залишив бізнес, наказав дружині й дітям чекати мене з перемогою, сів у свій білий Opel Frontera, якого спеціально підготував під службу в АТО, та й поїхав прямісінько у військкомат.

Службу в розвідбаті «Чугун» вибрав сам. Каже, що тоді серед усіх «покупців» йому найбільше припав до душі суворий кремезний капітан із бородою, шрамом на півобличчя, поглядом карпатського мольфара. Як потім з'ясувалося, офіцерові було всього-на-всього 26.

У районі АТО В'ячеслав Чугунов із квітня 2015 року. Понад рік він у складі розвідувального батальйону виконував спеціальні завдання на Луганському напрямку. У травні 2016-го їх вивели в ППД на Рівненщину, і батько десять днів гостював удома. Потім знову два місяці на полігоні — і вдруге в АТО, тепер на Донецький напрямок.

На запитання, чи страшно було, чи доводилося шкодувати, що не залишився вдома, хоча мав законне право, а взяв у руки зброю й пішов країну боронити, «Чугун» каже, що не мають страху тільки мертві або нерозумні: «А насправді лячно було перші два місяці».

— Ще до наказу про демобілізацію, у лютому 2016 року, я підписав свій перший контракт на шість місяців, а в червні — наступний, — розповідає розвідник.

Про свої подвиги чи подвиги бойових побратимів «Чугун» не розповідає. Каже, що комбат не особливо говіркий, і їм наказав тримати язика за зубами: «От виженемо цю погань з нашої землі, зустрінемось на параді Перемоги в центрі Донецька або Луганська, ось тоді про все й розкажемо!» — каже він.

У липні 2016 року наш герой став дідусем, адже старша донька народила йому онуку, яку назвали Поліною. Тепер «Чугун» воює за волю та незалежність України й захищає чотири покоління своїх українців.

Андрій АГЄЄВ

ТОРІК НА ОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬКА ПРИЙНЯТО 17 ЗРАЗКІВ ОВТ

У БЮДЖЕТІ НА 2017 РІК НА ТЕХНІЧНЕ ПІДСИЛЕННЯ ВІЙСЬКА ПЕРЕДБАЧЕНО 18% ВІД ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ, А ЦЕ 11,7 МЛРД ГРН, ЩО МАЙЖЕ НА 3,6 МЛРД ГРН БІЛЬШЕ, НІЖ 2016-го

Гордість української «оборонки» бронетранспортери БТР-4, що за своїми тактико-технічними характеристиками нічим не поступаються іноземним аналогам

Протягом минулого року на озброєння вітчизняного війська було прийнято 17 і допущено до експлуатації 64 зразки ОВТ. На думку фахівців Департаменту військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки, у питанні технічного підсилення війська можна було досягти й більшого прогресу, але цьому суттєво завадило недоотримання військовим відомством (понад 2 млрд грн) додаткових коштів від конфіскату

На надані з держбюджету асигнування 2016 року за державним оборонним замовленням було закуплено для Збройних Сил 1191 одиницю зразків новітнього та модернізованого ОВТ. Наприклад, підприємства Державного концерну «Укроборонпром» виготовили 809 одиниць зразків ОВТ. Зокрема, модернізовані літаки типу Су та МіГ, модернізовані вертольоти, вітчизняний безпілотний авіаційний комплекс, комбінований пристрій викиду хибних цілей та станції оптико-електронного придушення до вертольотів та літаків, модернізовані бронетранспортери, автоматичні гармати, переносні протитанкові ракетні комплекси й ракети до них, модернізовані та нові РЛС.

Окрім того, підприємства інших форм власності виготовили 382 одиниці зразків ОВТ. Серед них — десантно-транспортні вертольоти, малі броньовані артилерійські катери, броньовані медичні машини, наземні радіолокатори ближньої дії, радіолокаційні та радіорелейні станції, автомобілі сімейства КрАЗ та МАЗ.

Як ви розумієте, сталий прогрес у технічному оновленні війська напряму залежить передусім від розмірів фінансування цієї статті видатків. З огляду на військовий бюджет 2017 року є привід для оптимістичних прогнозів. Цього року видатки Збройних Сил збільшено практично за всіма основними напрямками. Проте найбільше зросло фінансування порівняно з торішніми показниками на потреби розвитку озброєння. Тож на створення новітніх зразків ОВТ, проведення НДДКР та розробку новітньої військової техніки спрямують 18% від оборонного бюджету, а це — 11,7 млрд гривень, що майже на 3,6 млрд грн більше, ніж торік. Важливо, що Міністерство фінансів України під час розрахунків цієї статті врахувало заплановані показники необхідного фінансування для реалізації Програми розвитку ЗСУ до 2020 року.

За попередніми підрахунками фахівців Департаменту військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки, такий обсяг фінансування дасть змогу постачати у військо більше як 10 тис. одиниць ОВТ й 3,5 млн одиниць боєприпасів.

До того ж, окрім зазначених номенклатур, поточного року за договорами, укладеними торік, передбачено постачати в Збройні Сили України 752 одиниці новітніх та модернізованих зразків ОВТ. Це не дозволить зупинити технологічний процес виготовлення озброєння та військової техніки на підприємствах. Зокрема, 661 одиницю виготовлять на підприємствах Державного концерну «Укроборонпром». Серед них — легкі переносні ракетні комплекси, автоматизовані комплекси звукової розвідки, модернізовані літаки, броньовані ремонтно-евакуаційні машини, броньовані санітарно-евакуаційні машини, тактичні бойові колісні машини.

У 2017 РОЦІ ПЛАНУЄТЬСЯ ПРИЙНЯТИ НА ОЗБРОЄННЯ, ЗОКРЕМА, МОДЕРНІЗОВАНУ РСЗВ, РУХОМИЙ АВТОМАТИЗОВАНИЙ КОМАНДНИЙ ПУНКТ ПІДРОЗДІЛІВ ППО, МОДЕРНІЗОВАНИЙ ПЗРК

На підприємствах інших форм власності передбачено виготовити 91 одиницю ОВТ, зокрема, безпілотні авіаційні комплекси, модернізовані вертольоти, броньовані автомобілі, десантні катери, комплекси радіоелектронної боротьби з безпілотними літальними апаратами, постановники радіоперешкод, радіорелейні станції.

Загалом поточного року передбачено завершити розробку, провести комплекс випробувань та прийняти на озброєння близько десяти зразків ОВТ, зокрема, комплекс автоматизованого управління артилерійськими підрозділами, модернізовану реактивну систему залпового вогню, рухомий автоматизований командний пункт підрозділів ППО, модернізований переносний зенітний ракетний комплекс, командно-штабну машину на базі БТР/БМП тощо.

БОЙОВИЙ МОДУЛЬ «ІВА» ВИЯВЛЯЄ ЦІЛІ НА ВІДСТАНІ ДО СЕМИ КІЛОМЕТРІВ

Полегшений бойовий модуль «Іва»

Фахівці ПАТ «Чернігівський завод радіоприладів» у межах дослідно-конструкторської роботи створили полегшений бойовий модуль «Іва». За словами його розробників, нині цей модуль не має аналогів в Україні. Він має сучасну систему управління вогнем, до складу якої входять телевізійна камера з подвійним полем зору, лазерний далекомір, прилади обробки та відображення інформації. Модуль «Іва» є уніфікованим і може встановлюватися на таких українських броньованих автомобілях, як «Дозор-Б», «Спартан», «Кугуар», «Козак», «Тритон» тощо. Його перевага ще й в тому, що бійцю не потрібно займати місце стрільця й таким чином ставати мішенню, не захищеною бронею машини. Боєць веде стрільбу бойовим модулем зсередини за допомогою системи управління вогнем, де поле бою та цілі відображаються на дисплеї, а також може спостерігати за місцевістю у денних та нічних умовах за допомогою оптико-телевізійного модуля. До того ж дальність виявлення цілей суттєво збільшено — до 7 км. Отже, озброєння «Іви» дає змогу уражати легкоброньовані цілі, живу силу противника та повітряні цілі типу гелікоптера. Полегшений модуль може бути вироблено в трьох різних комплектаціях зброї: кулемет 12,7 мм; два кулемети (12,7 мм із 7,62 мм); кулемет 12,7 мм із гранатометом 40/30 мм.

У ЛЬВОВІ ВИПУСТИЛИ «ОБОЛОНЬ-А» — МОБІЛЬНИЙ ПУНКТ УПРАВЛІННЯ АРТБАТАРЕЄЮ

Державне підприємство «Львівський державний завод «Лорта» розробило рухомий пункт управління артилерійською батареєю «Оболонь-А». Він являє собою машину старшого офіцера батареї на базі тягача МТ-ЛБ, укомплектовану спеціальною новітньою апаратурою. Вона може працювати як від основного двигуна, допоміжного електроагрегата, так і протягом 40 хвилин від акумулятора. У наявному програмному забезпеченні закладено надійний алгоритм бойової роботи артилерійської батареї. Завдяки цьому виникає можливість відкривати вогонь батареї набагато швидше.

«Оболонь-А» укомплектовано спеціальною новітньою апаратурою

— Сучасна апаратура дає змогу робити обрахунки як у процесі підготовки до відкриття вогню, так і під час керування ним в автоматизованому режимі. Починаючи з моменту визначення установок та інших даних для стрільби, здійснення топографічної, метеорологічної та балістичної підготовки в батареї до відкриття вогню потрібно буде до 90 секунд. Тоді як нині робота існуючих засобів підготовки до стрільби артилерійською батареєю забирає значно більше часу, — каже головний конструктор дослідно-конструкторської машини «Оболонь-А» Богдан Оліярник.

До того ж сучасні засоби зв'язку розроблено таким чином, щоб можна було передавати команди в цифровому вигляді. Це забезпечує прихованість підготовки до відкриття вогню та передачу необхідних даних протягом кількох секунд. В умовах, коли противник застосовує засоби РЕБ, така здатність набуває особливої ваги.

За словами розробників, у цю машину закладено чималий ресурс для модернізації, що дає змогу за рахунок удосконалення існуючого програмного забезпечення збільшувати кількість завдань, які потрібно вирішувати. Вони сподіваються, що найближчим часом «Оболонь-А» надійде на державні випробування.

Матеріали сторінки підготував Сергій ВОРОНКОВ

Робота з потенційними воїнами-контрактниками

У 2016-му ХАРКІВЩИНА ДАЛА ВІЙСЬКУ 3300 КОНТРАКТНИКІВ.

СТІЛЬКИ Ж БУЛО ПРИЗВАНО ЗА ПОПЕРЕДНІ 11 РОКІВ

ЗА КІЛЬКІСТЮ ПРИЗОВНИКІВ-КОНТРАКТНИКІВ У 2016 РОЦІ ХАРКІВЩИНА ПОСІЛА ДРУГЕ МІСЦЕ СЕРЕД РЕГІОНІВ УКРАЇНИ, ПОСТУПАЮЧИСЬ ЛИШЕ ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ

Про особливості роботи щодо поповнення українського війська новими вояками кореспондентові «НА» розповів військовий комісар Харківського обласного військового комісаріату полковник Юрій Калгушкін

— Юрію Леонідовичу, які форми й методи ви застосовуєте в роботі з потенційними вояками-контрактниками?

— Ми зосередили свій потенціал на масових інформаційних кампаніях і пошуках креативних методів доведення всіх переваг армійського життя над цивільними професіями. Приміром, намагаємося якомога більше розповідати на регіональному телебаченні та зі шпальт місцевих газет не тільки про вакантні посади, як раніше, але й про армію в цілому.

КОЖЕН ЧЕТВЕРТИЙ ВОЇН-КОНТРАКТНИК ІЗ ХАРКІВЩИНИ МАЄ ДОСВІД УЧАСТІ В БОЙОВИХ ДІЯХ

До регіональних надбань можна віднести щомісячні інформаційно-роз'яснювальні акції «Армійський контракт», коли в центрі Харкова найкращі військові біля сучасної бронетехніки розповідали про свою службу. Також віднедавна офіцери військкоматів започаткували та вже провели два тури військово-спортивних змагань «Армійський ритм» серед студентської молоді. Під час цих заходів відбуваються й фотовиставки, роздаються брошури, працює польова кухня, юнаків ознайомлюють із бойовою зброєю. Таким чином у юнаків та дівчат закладають зерна патріотизму та бажання в майбутньому стати захисниками Вітчизни.

— А чи багато серед харків'ян охочих захищати свою країну?

— За рік, що минув, до війська направлено рекордну за всю історію незалежної України кількість воїнів-контрактників: 3300 осіб — стільки ж, скільки впродовж останніх 11 років. До того ж кожен четвертий має досвід участі в бойових діях. Зауважу, що із підняттям грошового забезпечення хлопці та дівчата стали більше цікавитися військовим життям.

Полковник Юрій Калгушкін

Чимало потенційних воїнів приходить до РВК із цивільною вищою освітою. Бо вони знають, що після певного часу служби як рядового контрактника дипломованим можна пройти спеціальні тримісячні курси та отримати звання молодшого лейтенанта й підвищити свій статус у війську із суттєвим збільшенням місячного грошового забезпечення.

Важливо, що останнім часом змінився соціальний портрет призовника-контрактника. Якщо іще два роки тому до нас ішли здебільшого хлопці 25–30 років без досвіду служби в армії, то з 2015-го віковий діапазон значно розширився: від 20 до 50, і кожен другий уже носив однострій.

— А чи до вподоби дівчатам військові однострої?

— Так, жінки дуже охоче стали йти в армію: значне збільшення кількості представниць чарівної статі на збірному пункті стало ще одним рекордним показником харківських військкоматів. Наведу статистичні дані. У середньому щороку на Харківщині вирішували стати контрактницями 35–40 дівчат, а 2016-го серед новобранців було 224 жінки.

Цікавий момент: якщо раніше жінки погоджувалися служити неодмінно поблизу дому, то нині вони готові їхати в інші гарнізони за межі регіону й не бояться можливих побутових труднощів.

— Як працюєте з випускниками військових кафедр та військовослужбовцями запасу?

— В офіцерів райвійськкоматів на особливому рахунку перебувають ті, що відслужили в армії або закінчили військову кафедру при цивільному виші, особливо ті, хто має рідкісні військові спеціальності, тощо. З кожним демобілізованим воїном у райвійськкоматах відбувається співбесіда. Учасникам антитерористичної операції, ми пропонуємо службу у військовому резерві або ж підписати контракт з оборонним відомством.

На моє переконання, ці категорії військовослужбовців — золотий фонд армії. Для їхньої підготовки держава доклала багато зусиль і витратила чимало бюджетних коштів.

— Які прогнози в роботі харківських військкоматів на 2017 рік?

— Із січня ми поступово переносимо центр інформаційно-роз'яснювальної роботи серед потенційних воїнів-контрактників з обласного міста в інші великі населені пункти, такі як Лозова, Чугуїв, Балаклія тощо. У цьому нам допоможуть працівники районних осередків центру зайнятості та працевлаштування, які організовуватимуть зустрічі з безробітними, поширюватимуть інформацію про переваги армійського життя тощо.

Також військкомати планують значно збільшити випуск банерів та флаєрів за рахунок бюджетних витрат місцевих органів самоврядування. Протягом наступного року ми розмістимо приблизно 120 щитів наочної агітації — удвічі більше, ніж 2016-го, а в публічних місцях кожні 15–20 хвилин транслюватимемо рекламні відеоролики. Ми відчуваємо дуже суттєву підтримку з боку суспільства. І передові позиції у роботі з потенційними захисниками Вітчизни наш Східний регіон залишати не збирається.

Дмитро ГОРБУНОВ

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

На Харківському обласному збірному пункті кандидати на проходження служби за контрактом охоче розповіли про свою мотивацію щодо захисту України

Карина Ярцева: служитиме у Військово-медичному клінічному центрі Північного регіону на посаді медсестри, харків'янка, 44 роки.

— До призову я працювала в різних цивільних медичних закладах Харківщини, також і в приватному секторі. Та непостійність у виплатах не давала спокійно працювати. А у війську я бачу соціальну захищеність із боку держави. Це і гідне грошове забезпечення, і вагомі соціальні пільги, і красивий однострій, який мені, сподіваюся, дуже пасуватиме. Також як військовий медик я реально більше приноситиму користі людям. Після перепідготовки в навчальному центрі проситимусь у район АТО у військово-мобільний госпіталь.

Яна Заруцька: служитиме в одній із частин Чугуївського гарнізону, харків'янка, 41 рік.

— Професією військового я захоплювалася ще з дитинства. Хтось із моїх подруг мріяв про кар'єру артистки, про модельний подіум, я ж подумки приміряла армійські погони. Та батьки вважали, що військо не для дівчини, тому після школи працювала в різних сферах. Проте нещодавно я таки наважилася одягнути військовий однострій. Процедура оформлення особової справи зайняла всього тиждень, і з усіх варіантів я вибрала роботу санінструктора бойової військової частини. Хочу порадити всім жінкам не боятися радикальних змін у житті та сміливо йти до війська.

Денис, позивний «Сем»: повертається на службу в одну з окремих механізованих бригад Сухопутних військ, уродженець міста Балаклії, 25 років.

— За моїми плечима понад рік служби в районі АТО. Після демобілізації восени 2015-го повернувся додому й поміняв кілька професій. Бувало, за місяць заробляв по 10–15 тисяч гривень, а траплялося, що тижнями сидів без грошей. Нещодавно я одружився й тепер чекаю на поповнення в сім'ї. Тому гра в лотерею «пощастить чи не пощастить із заробітком» мене тепер не влаштовує. Службу в Збройних Силах України розглядаю як стабільність та перспективність у всьому. А захищати свою державу дуже почесно. Цим не гріх похвалитися перед друзями, про це можна розповісти своїм дітям. Таким чином, армія з усіх боків має лише плюси.

«АПТЕЧКА» ДЛЯ ЗБРОЇ ВІД ВЕТЕРАНА АТО

Олександр Морозов

«Під час 12-годинного бою в районі ДАПу біля села Спартак, коли наші підрозділи ворог намагався взяти в кільце, мій автомат через забруднення заклинив. Я був змушений протягом двох тижнів використовувати зброю свого товариша, якого після важкого поранення було евакуйовано. Саме тоді виникла ідея створити спеціальні серветки для чищення зброї», — згадує Олександр Морозов.

Олександр Морозов пішов у військо добровольцем. Хлопець навчався в Київському національному університеті культури й мистецтв на ландшафтного дизайнера. А 2011 року вирішив виконати свій обов'язок громадянина — захищати Батьківщину. Написав заяву на академвідпустку й пішов служити строкову в десантно-штурмовий полк.

— Коли почалися бойові дії на Сході країни, мені зателефонували з військкомату, а через чотири дні я вже був у Слов'янську, — Олександр знову служив у ВДВ.

— Пам'ятаю, як 17 січня нас підняли за тривогою, а 18-го ми вже були в районі ДАПу. Завдання було прорватися до термінала й вивезти своїх. Три доби ми не могли туди потрапити, а на четверту — прорвалися на злітну смугу, але потрапили в оточення з трьох боків. Тоді за 20 хвилин бою із шістдесяти бійців було троє «двохсотих», десятеро «трьохсотих», у більшості з яких були важкі поранення, — пригадував Олександр. На щастя, йому вдалося вибратися з того пекла неушкодженим.

Пізніше було також чимало складних і небезпечних завдань, були зачистки, рейди, наступально-штурмові дії. У лютому Олександр Морозов уже мав повернутися з району АТО, але затримався там іще на кілька місяців, дуже гарячих.

— Ми приїхали на аеродром у Чугуїв, але на злітній смузі нам повідомили, що потрібно терміново їхати в район Дебальцевого. Ми підсилили підрозділ, який забезпечував вихід із Дебальцівського котла. Я потрапив у розвідгрупу. Одного дня ми понад чотири години були під перехресним вогнем противника за температури мінус 20 градусів, — пригадує ветеран АТО.

Після повернення з війни Олександр Морозов лікувався у військовому госпіталі. А потім став інструктором для бійців 4-ї та 5-ї хвиль мобілізації.

ЗА 20 ХВИЛИН БОЮ ІЗ ШІСТДЕСЯТИ БІЙЦІВ БУЛО ТРОЄ «ДВОХСОТИХ», ДЕСЯТЕРО «ТРЬОХСОТИХ»

Трохи згодом «Центр зайнятості вільних людей» запропонував Олександрові взяти участь у першому соціальному бізнес-інкубаторі BizClub, який сприяє розвитку переселенців та учасників АТО в будь-якій сфері бізнесу. Під час навчання кожен учасник розробляє бізнес-план, а найкращі проекти отримують гранти для їх реалізації. Проект Олександра Морозова з виготовлення серветок для чищення зброї переміг, і він виграв грант на просування своєї ідеї.

— Перебуваючи більше як дев'ять місяців у районі АТО, я зрозумів, що у військових має бути щось, що дуже швидко допоможе зробити зброю дієвою. Ці серветки можна назвати аптечкою для зброї.

Процес створення серветок для зброї був тривалим. Більше як півроку Олександр здійснював експерименти й шукав потрібні матеріали. І, як результат, зміг виготовити серветки, які здатні швидко видаляти пороховий нагар, іржу, механічні забруднення та усувати вологу.

За словами Олександра, якщо за зброєю доглядати належним чином, то вона в бою не підведе.

Олена КРУГЛЄНЯ

UKRAINIAN CYBORG — КОМІКС ПРО УКРАЇНСЬКИХ КІБОРГІВ

Нещодавно Олександр Морозов створив комікс про кіборгів Ukrainian cyborg і планує запустити виробництво іграшок українських супергероїв. За його словами, в Україні є багато героїчних людей, які своїми вчинками довели, що в екстремальних ситуаціях відкриваються суперздібності.

— Я планую створити іграшкову групу спецпризначення, у якій будуть військовослужбовці з кожного роду військ. Це історії реальних персонажів, звісно ж, із деякими корективами. Але ми беремо реальні історії, щоб своїм прикладом вони могли показувати те, на що спроможні люди. Також буде іграшка у вигляді дівчинки-волонтерки, — розповів Олександр Морозов.

Перша серія коміксу має назву «Початок», і в ній ідеться про окремі події 2014 року та про січень 2015-го. Головна історія починається з того, що одна група військових у Донецькому аеропорту потрапила під сильний обстріл. Та, пройшовши лікування й реабілітацію, кожен із персонажів дістав надможливості, які допомагають у військовій справі…

ПІВМІЛЬЙОНА ГРИВЕНЬ НА ЖИТЛО ДЛЯ АТОВЦЯ

У Лиманському районі Одеської області учасники АТО отримали земельні ділянки та гроші на придбання квартир.

Зокрема, півмільйона гривень для придбання власного житла отримав від районної державної адміністрації житель села Першотравневе кавалер ордена «За мужність», боєць 28-ї окремої механізованої бригади Сергій Дудник.

Під час боїв за Мар'їнку Сергій дістав важке поранення ноги. Після восьми складних операцій наразі він очікує на ще одну, сподіваємося, останню.

— Усі життєві труднощі мені допомагають подолати мати й дружина, — розповідає Сергій Дудник. — А вже дуже скоро в нашій родині буде поповнення. Тож подарунок — гроші на житло — є дуже доречним і своєчасним.

Цього ж дня на території Сербської сільської ради документи на земельні ділянки під особисте селянське господарство отримали понад двадцять військових, які брали участь у боях на Сході України. Процедура оформлення документів тривала майже півроку, однак за підтримки Лиманської райдержадміністрації, громадської організації «Ветерани АТО Лиманщини» та Сербської сільської ради земельні ділянки все-таки виділили. Тепер бійці можуть облаштувати свою ділянку для власного користування.

Родина ветерана АТО, демобілізованого 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади Богдана Стиценка одразу поїхала на околицю села подивитися на власні два гектари землі.

— Уже маємо думки щодо використання ділянки, які в найближчий рік-два будемо впроваджувати, — розповів Богдан Стиценко. — Я вже давно хотів зайнятися власним господарством. Але за колишньої влади моїм мріям не судилося здійснитися. А сьогодні я є власником земельної ділянки. Маю думки щодо вирощування горіхів. Будемо розвиватися. Однозначно земля не буде лежати цілиною, та й продавати її не збираюся.

Разом зі Стиценками право власності на землю дістали ще 16 ветеранів війни на Сході. Одні хочуть здавати ділянку в оренду, інші — самостійно обробляти. Кажуть, що земля тут дуже родюча.

— Будемо обробляти, сіяти, одним словом, будемо займатися землеробством, — радо наголосив демобілізований боєць Одеського батальйону територіальної оборони Олександр Горбатенко.

У сільській раді кажуть, що землі вистачить усім. Головне для бійців — зібрати потрібні документи на оформлення права власності.

— У нас у районі ще багато атовців, які мають скористатися соціальними гарантіями, котрі надає держава, — сказав сербський сільський голова Павло Петльоха. — Якщо не вистачить землі в межах населеного пункту, виділятимемо землі резерву, а це понад п'ятнадцять гектарів. Таким чином, і хлопцям добре, і населення села збільшується. Сьогодні нам дуже бракує працівників культури, освітян, лікарів і медичного персоналу.

Цього дня частина бійців не змогла приїхати на врочисту церемонію передавання землі у власність. Бо вони й досі боронять країну на Сході. Замість них документи на ділянки отримували родичі.

Євгеній СИЛКІН

ІЗ ПОДАТКІВЦІВ — У ДЕСАНТНИКИ...

У березні 2014 року начальник податкової інспекції Заводського району Миколаєва Юрій Степанець здійснив дивний для його оточення крок: після оголошення мобілізації добровільно пішов у військкомат за повісткою. Потрапивши до 79-ї окремої аеромобільної бригади, він пройшов важкими шляхами війни, а демобілізувавшись — несподівано отримав підвищення. Щоправда, вже в іншій сфері — місцевого самоврядування

Про те, що Юрій Степанець, нині заступник міського голови Миколаєва, виніс з війни, як проходив адаптацію після повернення з фронту та які має «секрети» кар'єрного зростання, він розповів кореспонденту «НА».

— Юрію Борисовичу, чому 2014 року не всиділи вдома і вирішили йти до війська?

— Річ у тім, що 1992-го я закінчив Далекосхідне вище військове загальнокомандне училище, факультет морської піхоти. Отримавши лейтенантські погони, одразу ж написав рапорт про повернення в Україну. Правда, після року служби в навчальному центрі звільнився в запас. Коли ворог прийшов на поріг нашого дому, хто мав першим його зустріти? Військову науку я добре пам'ятаю…

— Як начальника районної податкової могли забрати в армію?

— *(Сміється)* Не хотіли забирати. Казали: з такої посади, як у вас, люди просто так не йдуть. Але я наполіг. І не шкодую про це.

— На якій посаді служили?

— Мене призначили командиром вогнеметного взводу в роту РХБ захисту 79-ї окремої аеромобільної бригади. Бойове хрещення отримав під Дяковим, що на кордоні з Росією. Нашим завданням було перекриття каналів постачання зброї з сусідньої країни. Коли по нас почала бити «арта» з Росії, а згодом сепаратисти з тилу, стало очевидно, що ми в оточенні. Це був практично місяць безперервних виснажливих боїв у кільці ворога. Саме тоді ми зазнали перших втрат серед особового складу. Додати до цього нерегулярне, обмежене постачання боєприпасів та продовольства — і можна зрозуміти, які навантаження випали на нашу долю.

Дякувати Богу, нам вдалося вирватися з оточення. Потім нашу бригаду відвели на перепочинок. Тоді мене призначили заступником командира батареї у артдивізіоні. Восени наш підрозділ направили під донецький аеропорт стримувати вогнем атаки ворога.

— Там вас і було поранено?

— Так. Моїм завданням було здійснювати охорону батареї від диверсійно-розвідувальних груп. А ще — вишукувати та знешкоджувати коригувальників противника, які були переважно з місцевих мешканців. Якось уночі ми на БТРах вирушили на їх пошук. Несподівано нас обстріляли. Куля влучила мені в руку.

— Ваш артпідрозділ зазнав втрат?

— На жаль, так. Під ДАПом мій підрозділ втратив двох бійців. У нас тоді регулярно відбувались артилерійські дуелі. Ми отримували «гостинці» калібру 122 і 152 мм. Під час одного з обстрілів снаряд влучив у дерево і розірвався над укриттям, де ховалися наші бійці. Двох хлопців добряче зачепило. Ми швидко доправили бійців у госпіталь, але обидва померли під час операції.

— Участь у антитерористичній операції вплинула на вашу кар'єру?

— Коли я ще служив у війську, тодішній мер, який знав мене особисто, запропонував мені попрацювати в місцевих органах влади. Я відмовився. Утім через деякий час після звільнення з війська мер Миколаєва Юрій Гранатуров запропонував посаду свого заступника, відповідального за транспорт та торгівлю у місті. Я погодився і з літа 2015 року працюю тут.

— Військові до вас звертаються?

— Майже щодня — з проханням або порадою. Нещодавно прийшов командир однієї частини. Сказав, що знайшли чотири приміщення у місті й запитав, чи можна їх отримати під квартири. Але, на жаль, ми не можемо за рахунок місцевого бюджету надавати допомогу Збройним Силам — бюджетний кодекс не дозволяє.

УСІ, ХТО ПОВЕРТАЄТЬСЯ З РАЙОНУ АТО, ВЖЕ НЕ МОЖУТЬ ЖИТИ, ЯК РАНІШЕ. У ЛЮДЕЙ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ЗАГОСТРЕНЕ ПОЧУТТЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ

— Із земельними проблемами приходять? Ви самі, до речі, отримали ділянку?

— Приходять, але тут все непросто. Місто вже виділило близько 400 ділянок землі учасникам АТО. На сьогодні вільної землі у місті під індивідуальне будівництво немає. Намагаюся це пояснити, але часто-густо люди ображаються. До речі, у Миколаєві чи не найбільша кількість військових частин серед інших міст України. І, відповідно — велика кількість учасників АТО. А про себе скажу: я від земельної ділянки відмовився.

— Вам важко було звикнути до мирного життя після участі в АТО?

— Ні. Можливо, тому, що після звільнення з армії я одразу пішов працювати. Якщо відразу активно занурюєшся в роботу — набагато легше адаптуватися до мирного життя. Я погоджуюся з думкою деяких ветеранів АТО щодо того, що всі, хто повертається з Донбасу, вже не можуть жити, як раніше. У людей з'являється загострене почуття справедливості. Вони не можуть спокійно дивитись на те, як повільно рухаються реформи, як ті, що крали, продовжують красти, наче нічого не відбувається. Але ж у нас йде війна! Люди гинуть! І ті, хто проходить крізь це пекло і біль, вимагають, щоб ті, хто залишається в тилу, працювали чесно.

У перерві між боями. Літо 2014 року

— Як викорінити такі явища і таких посадовців?

— Нещодавно я був на церемонії нагородження учасників АТО. Один із колишніх бійців під час свого виступу в контексті вашого запитання озвучив правильні, на мій погляд, рецепти. «Друзі, якщо ви не можете спокійно дивитись на те, що відбувається в країні, не відсиджуйтеся. Не поповнюйте лави «диванної сотні», де тільки скаржаться на погане життя. Беріть активну участь у житті суспільства. Ідіть у владу, балотуйтеся в депутати, намагайтеся змінити життя на краще. Але робити це треба в межах закону. Я, наприклад, став депутатом і з депутатськими повноваженнями намагаюся змінити наше життя на краще».

Бесіду вів Ярослав ЧЕПУРНИЙ

ПОДЯКА ВІД ПРЕМ'ЄРА ЗА ДОПОМОГУ ВОЇНАМ АТО

Юлія Касьян плідно працює із соціально незахищеними людьми. Недавно її зусиллями при міському Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відкрито Центр допомоги учасникам АТО й членам сімей загиблих і померлих атовців. Тут їм надають безкоштовні юридичні консультації, створили умови для фізичної реабілітації бійців. Незабаром у центрі буде свій психолог, він сприятиме якнайскорішій адаптації до мирного життя тих, що повернулися з фронту.

Великим здобутком центру є те, що в Прилуках найвищий на Чернігівщині показник улаштування дітей-сиріт у прийомні сім'ї й дитячі будинки сімейного типу.

Багато уваги в центрі приділяють роботі з дітьми та молоддю з особливими фізичними потребами. Налагоджено співпрацю з громадськими організаціями, які надають гуманітарну допомогу переселенцям та іншим підопічним центру.

Під опікою центру перебувають і громадяни, які живуть у Прилуках, але не мають реєстрації й через це не можуть отримувати різні види державної допомоги.

Упродовж останніх півроку підопічними центру були 665 сімей, і до кожної з них тут індивідуальний підхід.

— Головний принцип нашої роботи — бути людяними, — каже Юлія Миколаївна. — Ми намагаємося зрозуміти наших підопічних, усіляко допомогти їм.

За сумлінну працю директор міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Юлія Касьян отримала подяку Прем'єр-міністра України.

Підготував Володимир КОРНІЯКА

ВОЛОНТЕРКА ЮЛІЯ ТОЛМАЧОВА: «У НАС ДІЄ ПРИНЦИП: ДОПОМАГАТИ ТІЛЬКИ ТИМ БІЙЦЯМ, ЯКІ СТОЯТЬ НА ПЕРЕДОВИХ ПОЗИЦІЯХ»

Юлія Толмачова

ВОЛОНТЕРИ БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ «БАТАЛЬЙОН ВОЛОНТЕР» У ПЕРШУ ЧЕРГУ ДОСТАВЛЯЮТЬ НА ФРОНТ ТЕПЛОВІЗОРИ, ПРИЛАДИ НІЧНОГО БАЧЕННЯ ТА СНАЙПЕРСЬКІ ПРИЦІЛИ

У благодійному фонді «Батальйон волонтер» працює шість осіб: журналіст Роман Бочкала, підприємець з Індії Бхану Шані, Сергій Плотницький, Олександр Артемчук, переселенець із Луганська Андрій Шаповалов та Юлія Толмачова. Ці люди об'єдналися ще на початку війни і почали допомагати 30-й бригаді. Потім розширили свою допомогу на інші з'єднання

— У нас діє принцип: допомагати тільки тим бійцям, які стоять на передових позиціях. На другу й третю лінії зазвичай приїжджає багато волонтерів, а на першу — менше, — говорить Юлія Толмачова.

Машиною, яку подарували литовці, Юлія самотужки возить допомогу воїнам кожні десять днів. Зараз їй допомагає волонтер Валерій Горячик. Тож їздять двома машинами. Таким чином жінка об'їздила вже всі передові позиції.

— Усе, що доставляємо: машини, оптику, обладнання — оформляємо актом прийому-передачі. Заздалегідь попереджаємо бійців, що вони можуть користуватися обладнанням на будь-яких точках передової. А от коли відбувається ротація і підрозділ відбуває на постійне місце дислокації, просимо все передавати своїм наступникам. Найважливіше для хлопців те, від чого залежить їхнє життя: тепловізори, прилади нічного бачення, снайперські приціли, — стверджує Юлія.

Бійцям було доставлено ще й 18 машин: три реанімобілі, джипи і мікроавтобуси. Купівлю одного з джипів для 30-ї бригади оплатила грузинська сім'я з Америки. Також лише за кілька днів вдалося зібрати кошти й купити дизельний генератор і доставити хлопцям на «Бутовку». Із цим допоміг волонтер, а нині контрактник Олександр Єрмошин.

— В основному допомагають звичайні незаможні люди як з України, так і з-за кордону. От і виходить, що в Дзержинський госпіталь привозимо допомогу з Америки. Бхану Шані доставляє ліки з Індії. Ще допомагає литовський фонд «Blue/Yellow» та «Майдан United», але загалом кількість допомоги з-за кордону суттєво знизилась, адже в Європі вважають, що в нас вже все добре, діє перемир'я, — каже Юлія Толмачова.

За весь час, що жінка волонтерить, траплялося й під обстрілами побувати. Так, 10 серпня 2014 року везли на «Уралах» гуманітарну допомогу в Лутугине. Від Сабівки до Веселої Тарасівки була 12-кілометрова ділянка дороги через соняшникове поле, яку називали «дорогою смерті».

— Туди ми прорвалися, а коли поверталися назад, наш «Урал» підбили. Мене викинуло з машини. Три наші колони повністю розбили російські «Гради». Було багато поранених, і ми надавали їм допомогу. Всі вважали, що після такого обстрілу я не буду більше приїжджати на передову. Але я подумала: якщо вижила, то повинна їздити.

«В ОСНОВНОМУ ДОПОМАГАЮТЬ ЗВИЧАЙНІ НЕЗАМОЖНІ ЛЮДИ ЯК З УКРАЇНИ, ТАК І З-ЗА КОРДОНУ»

Через десять днів після першого обстрілу Юлія все-таки поїхала на війну і знову потрапила під обстріл. Дорогу в 28 кілометрів вона запам'ятала надовго, оскільки долала її майже дев'ять годин. Жінка має другу групу інвалідності, але розповідає про це неохоче. Каже, що якби сиділа вдома, то весь час думала б про свої хвороби. У вересні 2015-го Юлія потрапила в реанімацію, лікарі сказали, що після виписки дорога в район проведення АТО для неї закрита, та вже через десять днів вона знову повезла допомогу нашим воїнам.

Мимоволі напрошується запитання: як сприймає волонтерську діяльність жінки її родина?

— Мої батьки ще в 70-х роках минулого століття виїхали на Сахалін і там тривалий час жили. Коли батько помер, я забрала маму в Україну. Видання «Русская весна» пише, що я — пособник тероризму, співробітник похідно-польового ескорту «Правого сектора». Знайомі телефонують і обурюються: як це так, в інтелігентній родині виросла донька-бандерівка.

Уже не один рік волонтерка тримає власний стоковий магазин. Це неабияк сприяє тому, щоб привозити одяг місцевому населенню в район АТО.

— Військові нам навіть віддали ящик згущеного молока для цивільних. От уявіть: падають міни 120-ки, іде обстріл, а ці бабусі навіть не реагують. Їм головне — отримати те, що ми привезли. Ось нещодавно повернулись із Зайцевого. Тут життя в повній ізоляції. Селище останні два роки постійно перебуває під обстрілами. Продукти харчування й ліки завезти практично неможливо. Ці люди уявити не могли, що в повітрі буде витати запах смерті, а холод і голод стануть їхніми постійними супутниками. Без їжі, газу, води і світла тут живуть уже шість місяців.

Нещодавно волонтери побували на Світлодарській дузі й відразу ж звернулися до так званих «всепропальщиків».

— Усе нормально, хлопці тримаються, просунулися вперед, зайняли кілька важливих висот, які були підконтрольні супротивнику. Для нас це дуже важливі позиції. Так, є загиблі, напевно, за 2016 рік це найбільші втрати серед наших бійців. Проте бої тривають і зараз. Але тут ВІЙНА, багато поранених і контужених бійців. Звичайно, важко, але вони тримаються, воюють за Україну, захищають нас із вами. Цініть те, що роблять для нас наші Герої! Наші бійці — найкращі. Люди, не панікуйте!

Має волонтерка й велику кількість нагород як місцевого, так і загальнодержавного рівня: орден княгині Ольги III ступеня, медаль «За оборону рідної держави», відзнаку Президента України «25 років незалежності України», відзнаку Міністерства оборони України, медаль від Філарета «За жертовність та любов до України», «За заслуги перед Житомирською областю», почесну відзнаку громадянина Житомира та відзнаку від 30-ї бригади.

Із чергової поїздки в район бойових дій Юлія повернулася з температурою під 40.

— Яким би не був для мене 2016 рік, все одно я йому вдячна, бо винесла уроки, зробила необхідні висновки і з новими силами сміливо ступила в 2017-й. Вірю, що він буде роком великих змін, роком Перемоги і закінчення війни на Донбасі. Величезна дяка всім, хто допомагає, всім хто довіряє, і спасибі тим, хто продовжує допомагати. Дякую всім людям за найменшу допомогу!

Ярослава ЗОРІНА

P.S. Напередодні нового року радник заступника Міністра оборони України Василь Будик вручив на передовій Юлії Толмачовій орден «Лицарський Хрест Добровольця».

«Сьогодні на фронті кожен боєць знає цю тендітну жінку. З 2014 року там, де йдуть найважчі бої, завжди можна зустріти Юлію. Саме такі люди є гордістю нашої країни!» — написав Василь Будик у соцмережі.

ДНІПРОВСЬКІ ШКОЛЯРІ ПЕРЕДАЛИ МЕДИКАМЕНТИ НАШИМ ВОЇНАМ

Щоб підняти бойовий дух та привітати військовослужбовців, які беруть участь в антитерористичній операції, з Різдвом Христовим, учні загальноосвітньої школи № 46 міста Дніпра передали їм медикаменти, кошти на які зібрали самі, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Упродовж декількох місяців школярі проводили благодійні ярмарки та акції, під час яких зібрали понад 19 тисяч гривень. На ці кошти вони закупили ліки для військовослужбовців 93-ї окремої механізованої бригади.

Як зазначила радник голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Тетяна Губа, учні цієї школи вже не вперше роблять подарунки бійцям 93-ї омбр. Порадившись із командуванням бригади, для військовослужбовців було закуплено ефективні препарати проти грипу.

Разом із ліками учні школи передали бійцям Прапор України, на якому написали слова вдячності та підтримки.

Прапор для воїнів із побажаннями від юних благодійників

РІЗДВЯНА НІЧ В АТО, АБО ХАЙ ЗДІЙСНЯТЬСЯ БАЖАННЯ

ЗВІСНО, ЩО ПО-ДОМАШНЬОМУ НЕ ЗУСТРІНЕШ СВЯТО В БОЙОВИХ УМОВАХ. АЛЕ ЗІРКА, ЯКА СИМВОЛІЗУЄ НАРОДЖЕННЯ ІСУСА ХРИСТА, ЗІЙШЛА У НЕБІ Й НАД ОБПАЛЕНИМ ВІЙНОЮ ДОНБАСОМ

...У кімнаті яскраво горіло світло, на ялинці гойдалися іграшки, і різними кольорами переливалися гірлянди. Ошатно вбрана дівчинка Юлечка чекала на чудову святкову мить, визирала у вікно, сподіваючись скоріше побачити першу зірку на небі, котра сповістить про настання Різдва. На той час у їхній родині тривали останні приготування до Святвечора. Мати варила кутю й доліплювала вареники, а її семирічна донечка Юлечка допомагала прикрашати стіл.

Радісні приготування невдовзі завершилися: всі необхідні за християнською традицією 12 страв стояли на столі, свічки було засвічено, і на небі з'явилася довгождана зірка. Тож треба було сідати за святковий стіл, радіти народженню Сина Божого й загадувати бажання, які неодмінно мають здійснитися впродовж року.

— Я хочу, щоб якнайшвидше закінчилася війна, в Україні запанував мир та щоб наступного Різдва Христового поруч із нами був мій тато, — з надією, поблискуючи очима, одразу мовила маленька дівчинка. І додала: — Матусю, а тата теж привітають сьогодні з Різдвом, йому передадуть якісь смачні гостинці, про нього не забудуть?

— Ні, донечко, не забудуть, — приховуючи від дитини хвилювання, відповіла мати.

Так, як і чимало хто з наших співвітчизників, її чоловік і батько її донечки цього Святвечора був на одному з опорних пунктів у районі проведення АТО.

Історія цієї сім'ї схожа на долі тисяч людей. Розпочинається велике радісне свято, а рідні не можуть його зустріти разом: донька мріє бути поруч із татом, а тато на війні. Вона загадує бажання про мир і, дивлячись на достаток на столі, хвилюється, щоб і її тато також був нагодований. Жінка намагається бути радісною, але повною мірою це їй не вдається...

Звісно, що по-домашньому свято в бойових умовах не зустрінеш. Але зірка, яка символізує народження Ісуса Христа, зійшла у небі й над Донбасом. Як і належить, на столі 12 страв, а також цитрусові, торти, печиво та інші продукти. Таким був раціон харчування з нагоди Святвечора для воїнів однієї з механізованих бригад, які служать на лінії зіткнення на Донецькому напрямку. У Святвечір до них завітав керівник сил АТО.

— Я добре розумію, що суворий солдатський побут не замінить домашнього затишку. Але так сталося, що сьогодні ви вимушені тримати оборону в одній із найгарячіших точок АТО. Передаю вам щирі слова вітання та вдячності за це від Президента України, Міністра оборони й начальника Генерального штабу — Головнокомандувача ЗС України. Бажаю вам витримки, наснаги, миру. Та обов'язково повертайтеся додому живими й здоровими. Господь завжди допомагає тим, хто захищає рідну землю, вірю в те, що Він захистить і вас, — наголосив керівник АТО.

Школярі з вертепом завітали до військового госпіталю в одне з прифронтових міст

«ГОСПОДЬ ЗАВЖДИ ДОПОМАГАЄ ТИМ, ХТО ЗАХИЩАЄ РІДНУ ЗЕМЛЮ, ВІРЮ В ТЕ, ЩО ВІН ЗАХИСТИТЬ І ВАС»

Приємно було побачити в себе у гостях дітей і пораненим військовослужбовцям, які перебувають на лікуванні у військовому госпіталі в одному з прифронтових міст. Школярі завітали до них із вертепом та всіляко підбадьорювали їх, даруючи гаму позитивних емоцій. Вони співали пісні, танцювали, а дорослі, скалічені війною чоловіки, усміхались і, дивлячись на них, через сотні кілометрів відстані поверталися подумки до своїх дітей та онуків.

— Підтримати захисників України важкої для них години — це наш святий обов'язок. Адже завдяки їм наші діти мають змогу жити в мирі та злагоді й впевнено дивитися в майбутнє, — по-материнськи від щирого серця висловилася в госпіталі на адресу наших солдатів керівниця дитячого гурту Тетяна Федорець.

А ще, як і зазвичай, на Різдвяні свята наші позиції обстрілювали з мінометів, гранатометів, кулеметів та стрілецької зброї. На жаль, серед українських солдатів були поранені.

Кожен у нашій країні зустрів свято Різдва Христового по-різному: хтось у бліндажі, а хтось — у затишній, теплій квартирі. Семирічна Юлечка разом із мамою пішла відпочивати. Люди вже почали розносити одне одному вечерю, а вона потроху засинала — з надією, що її різдвяні бажання неодмінно здійсняться. А там, за кілька сотень кілометрів від неї в Різдвяну ніч так і не зміг зімкнути очей її батько. Тієї ночі знову стріляли, а наші воїни охороняли сон і спокій своїх дітей.

В'ячеслав ДІОРДІЄВ

ДІТИ З ДОНБАСУ ВІДПОЧИЛИ В ТРУСКАВЕЦЬКОМУ ВІЙСЬКОВОМУ САНАТОРІЇ

Напередодні Різдвяних свят до Центру медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький», що на Львівщині, завітали на відпочинок діти, які навчаються в Бахмутській школі-інтернаті № 1, що на Донеччині.

Колектив центру влаштував для незвичних відвідувачів справжню святкову програму відпочинку, яка рясніла різноманітними розважальними та культурно-мистецькими заходами.

— Наш колектив уперше стикнувся з таким завданням, адже постійними відвідувачами нашого закладу є військовослужбовці, учасники АТО, ветерани та члени їхніх родин, а тут — діти зі школи-інтернату. Тому довелося всім колективом думати, як їх зустріти, що запропонувати, як розважити, аби за п'ять днів перебування здивувати атмосферою Західної України, — розповів начальник Центру медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький» полковник Василь Вовчанський.

Запропонована програма дуже сподобалася гостям із Донбасу. Разом із санаторно-курортним розпорядком діти мали цікаву культурно-розважальну програму. Зокрема, вони побували в Музеї історії Трускавця, Художньому музеї Михайла Біласа, Дрогобицькому драматичному театрі. Покаталися з гірки в гірськолижному комплексі «Буковиця» у Східних Бескидах, поблизу міста Борислава. Відвідали розважальне шоу в Трускавецькому дельфінарії розважально-оздоровчого комплексу «Оскар», який дуже допомагає в реабілітації воїнів-учасників АТО.

Більшість дітей — вихідці із проблемних сімей: у когось немає батька, у когось батьки не можуть повною мірою забезпечити потреби підлітків тощо.

— У Трускавці дітям дуже сподобалося, — зауважила Вікторія Шуміловська, яка супроводжувала їх із Донбасу. — Вони вперше здійснили справжню подорож. Тут їм відкрилася Україна, яку вони ще не бачили. Вони відчувають гостинність місцевих людей, які роблять усе, аби їм було комфортно. Гадаю, ці новорічні та різдвяні свята запам'ятаються їм на все життя, адже стільки позитивних вражень вони ще не мали.

Перед поїздкою в Трускавець вихованці Бахмутської школи-інтернату два дні побували в Києві. Хлопці відвідали з екскурсією Міністерство оборони України, поспілкувалися з Міністром оборони України генералом армії України Степаном Полтораком, який і запропонував їм побувати в Трускавці. Все це стало можливим завдяки відомому волонтерові Іллі Лисенку, якого на Донбасі прозвали «Хоттабичем». Він багато спілкується з дітьми зі школи-інтернату та всіляко допомагає їм. До волонтерської допомоги дітям Донбасу долучилися й небайдужі військовослужбовці та працівники Збройних Сил України.

— Мені тут дуже сподобалося, — розповів Максим, вихованець Бахмутської школи-інтернату. — Канікули чудові. Запам'яталося кафе «Майстерня шоколаду», картини в музеї Михайла Біласа та багато іншого. Хотілося б іще раз сюди приїхати.

Проте найбільше запам'ятався гостям Святвечір із дотриманням усіх місцевих українських традицій. Працівники центру вирішили, що дітям потрібно зробити подарунок, який би відповідав українській національній культурі. Вибір зупинили на національних вишиванках. Звісно, хлопці на таке не сподівалися й були дуже задоволені та вдячні, адже вони тепер мають справжні вишиванки, які нагадуватимуть їм про Трускавець і гостинних людей Львівщини.

Вадим БАКАЙ

ІМ'Я КОРОЛЬОВА СТАЛО ВІДОМЕ ЛЮДСТВУ З НЕКРОЛОГА

СЬОГОДНІ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 110 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИДАТНОГО КОНСТРУКТОРА КОСМІЧНИХ КОРАБЛІВ СЕРГІЯ КОРОЛЬОВА

XX століття ввійшло в історію людства як початок космічної ери. І саме Сергій Корольов, який розпочав конструювати й розробляти ракетно-космічну техніку, став одним із найвидатніших учених тієї епохи. Він був першим у світі, кому вдалося подолати, здавалося б, непохитну міць земного тяжіння і вивести на орбіту сконструйований ним багатотонний космічний корабель. Досягнення Корольова у космічній галузі порівнюють із заслугами Ейнштейна у фізиці чи Коперника в астрономії

Майбутній космічний геній народився 12 січня 1907 року в Житомирі. Його батько був учителем словесності в міській гімназії, а мати лише мріяла про отримання професії. Спільне життя батьків не склалося і тривало лише три роки. Маленький Сергій виховувався в дідуся й бабусі в Ніжині, де вперше побачив політ героя того часу — одеського аеропланериста Сергія Уточкіна. На відміну від багатьох своїх ровесників, він не просто мріяв літати: дослідити Всесвіт — такою була його потаємна юнацька мрія.

Ще в Одесі, куди переїхала мати з вітчимом, Корольов захопився планеризмом. 1923 року він став членом щойно створеного Товариства авіації та повітроплавання України і Криму. Навчаючись в будпрофшколі, активно займався в одному з планерних гуртків, самостійно поповнював знання з історії авіації. Це допомогло йому під час вступу на авіаційний факультет Київського політехнічного інституту. Щоб не зводити кінці з кінцями, Сергій іще й працював. «Прокидаюсь о п'ятій ранку, — писав він матері в Одесу. — Біжу до редакції, забираю газети, а потім розношу їх на Соломинку. Так заробляю вісім карбованців. Навіть планую зняти куток у кімнаті». На одному з побудованих в інституті планерів КПІР-3 Корольов навіть кілька разів літав.

ІМ'Я КОРОЛЬОВА БУЛО ЗАСЕКРЕЧЕНИМ. СВОЇ НАУКОВІ РОБОТИ ТА СТАТТІ В ПРЕСІ ВІН ПІДПИСУВАВ ПСЕВДОНІМОМ «ПРОФЕСОР К. СЕРГЄЄВ»

Після двох років навчання в КПІ Сергій Корольов поїхав до Москви і вступив до МВТУ на вечірню групу з авіамеханіки. 1929 року відбулась його довгоочікувана зустріч із Ціолковським. «Костянтин Едуардович вразив своєю вірою в можливість космоплавання, — згадував кілька років потому Корольов. — Я покидав його з однією думкою — будувати ракети й літати на них. Сенсом мого життя стало єдине — пробитися до зірок». Лише одного він не міг передбачити: наскільки тернистим і небезпечним буде цей шлях.

У 1933 році вчорашній студент став заступником начальника Реактивного науково-дослідного інституту з наукової роботи. 26-річному Корольову присвоїли посадове звання дивізійного інженера (прирівнювалось до генерал-лейтенанта технічних військ). Наприкінці 30-х років минулого століття увага багатьох учених зосереджувалась на питаннях оборони. Доводилося відкладати чимало наукових проектів. Корольов мріяв про роботу над ракетопланом, та його задуму не судилось бути здійсненим.

Хвиля репресій прокотилася й по Реактивному науково-дослідному інституту. Начальника установи Івана Клейменова та його першого заступника Георгія Лангемака, основного розробника твердопаливних реактивних снарядів, було засуджено і розстріляно як учасників троцькістської організації. У 1938-му заарештували розробника рідинних ракетних двигунів Валентина Глушка, а слідом за ним і Корольова було засуджено на 10 років із конфіскацією особистого майна.

Для майбутнього підкорювача космосу розпочалась подорож тюрмами: з Бутирської — у внутрішню на Луб'янці, знову — в «Бутирку», потім у пересильну Новочеркаську, звідти по етапу до Владивостока й далі через Магадан на Колиму — на золотовидобувну копальню «Мальдяк».

Політичні, «вороги народу», жили разом із карними злочинцями, які перекладали на них найважчу роботу, знущалися, відбирали жалюгідну пайку й часто били. 1939-го Корольов важко захворів і, вже не спроможний працювати, згасав у холодному наметі. Спасіння прийшло несподівано. До колонії потрапив директор авіазаводу Михайло Усачов, якого звинувачували у виготовленні бракованого літака, через що загинув Валерій Чкалов. Кремезний за статурою Усачов, який до того був знайомий з Корольовим, швидко скинув диктатуру злочинців, навів порядок у колонії і встановив жорсткий контроль за тим, щоб Сергія Павловича посилено годували. Фактично Усачов урятував Корольову життя.

Творець ракетно-космічної техніки Сергій Корольов

Наприкінці 1939 року Сергія Павловича затребували до Москви для перегляду справи. Чотиримісячна каторга вченого на копальні закінчилася завдяки героїчній боротьбі його матері, Марії Миколаївни, яка з перших днів арешту сина направляла листи у всілякі інстанції. Спочатку Корольова перекинули на будівництво залізниці в районі Печори, а потім в особливе технічне бюро НКВС, де головним конструктором був не менш відомий Туполєв. Такі підприємства, де працювали засуджені, називались «шарагами».

Згодом на його прохання Сергія Павловича перевели до казанського бюро НКВС, у якому розроблялися рідинні ракетні двигуни. Там Корольов особисто брав участь у ризикованих випробувальних польотах на літаку Пе-2 з рідинним ракетним двигуном. Згодом у небі війни з'явився перший Ту-2 з реактивним двигуном, у розробці якого брав участь і Сергій Павлович. Лише в липні 1944-го його було звільнено.

Сьогодні неважко уявити, наскільки змінився б хід війни, якби реактивні літаки, артилерійські реактивні установки були запущені у виробництво до початку нацистської навали. Безперечно, тюремні роки Корольова пригальмували й розвиток космічної галузі, проте ані приниження, ані відверті знущання не зламали Сергія Павловича.

З початком створення ракетобудівної промисловості Корольова було призначено головним конструктором балістичних ракет далекої дії головного науково-технічного інституту.

Один із біографів конструктора так оповідає епізод доповіді Корольова Сталіну про результати роботи над ракетою далекої дії: «Перед входом до кабінету Сталіна його попередили, щоб він не ставив ніяких запитань. Невеличку папку з аркушами конспекту взяти з собою не дозволили. Відповідаючи на вітання, Сталін руки не подав. Важко навіть було зрозуміти, чи схвалює він те, про що доповів йому Корольов».

Але та зустріч все ж зіграла позитивну роль. Того ж 1947 року на полігоні Капустин Яр відбувся старт першої балістичної ракети А-4, зібраної та відкоригованої під керівництвом Корольова.

«Ракета — це оборона й наука» — із таким гаслом прийшов Сергій Павлович у ракетну галузь і поступово втілював його в життя. З народженням міжконтинентальної ракети, відпрацюванням її систем та двигунів він пов'язував свої давні наукові мрії. За кресленнями бачив уже супутники, політ людини на орбіту Землі, старт до Місяця, Венери, Марсу.

Запуск 4 жовтня 1957 року першого штучного супутника Землі перетворився на світову сенсацію. Відомий німецький вчений, батько-теоретик космонавтики Герман Оберт написав Корольову листа: «Ви втілили в життя мрію, яка жила у нашій свідомості багато років... Людство вдячне Вам». Звісно, адресат того листа не прочитав. Видатному Оберту було офіційно відмовлено в зустрічі з геніальним творцем першого супутника. Втім, Герман Оберт усе-таки був упевнений, що Корольов отримає Нобелівську премію. Відомо, що і цього не сталося. За однією з версій, на запит Нобелівського комітету з приводу даних головного конструктора космічного апарата тодішній Генеральний Секретар Комуністичної Партії Микита Хрущов відповів, що творець нової техніки — радянський народ.

Потім були ще супутники, польоти тварин, запуск автоматичних станцій класу «Луна» і нарешті створення космічного корабля «Восток».

12 квітня 1961 року, за спогадами колег Корольова, головний конструктор виглядав зовні незворушним, хіба що більше, ніж зазвичай, був зосереджений. На стартовому майданчику космодрому Байконур стояла готова до старту його ракета. З автобуса, що під'їхав, вийшов Юрій Гагарін, доповів голові державної комісії про готовність до польоту і попрямував до ракети.

Політ тривав 108 хвилин і обійшовся без надзвичайностей. Перші кроки Гагаріна по Землі після польоту сповістили про початок нової ери. Світова слава звалилася на першого космонавта, і він за кілька годин став улюбленцем всієї планети. А Сергій Павлович, який крок за кроком вперто йшов до своєї перемоги, так і залишився до кінця своїх днів нікому не відомим головним конструктором.

Ім'я Корольова було засекреченим. Свої наукові роботи та статті в пресі він підписував псевдонімом «професор К. Сергєєв». Роки ув'язнення, роки напруженої роботи на межі людських можливостей підірвали здоров'я Сергія Павловича, на яке він ніколи не жалівся. Він не любив лікуватися.

Після польоту Гагаріна президент США Джон Кеннеді запропонував радянському керівництву разом здійснити політ на Місяць. «Чому перший політ людини на Місяць повинен бути справою міждержавної конкуренції, — говорив Кеннеді. — Навіщо дублювати зусилля та витрати?» Корольов переконував керівництво країни погодитися з американцями, але Хрущов відрізав: «Я Місяць капіталістам не віддам».

Випередити американців не вдалося, натомість був створений пілотований корабель «Союз». У подальшому ці кораблі стали найнадійнішою системою пілотованих польотів. На них уперше було вирішено проблеми автоматичного наближення та стикування космічних апаратів, яким Корольов приділяв багато уваги в останній рік свого життя.

На виході Олексія Леонова в космічний простір 18 березня 1965 року радянська першість в освоєнні космосу завершилася. Випадково чи ні, Сергій Корольов пішов із життя менше ніж за рік. Він помер на третій день після свого 59-го дня народження — не зміг перенести операцію з видалення злоякісної пухлини.

На знак визнання заслуг Сергія Корольова на його батьківщині, в Житомирі, встановлено пам'ятник. У лівій руці Сергія Павловича — макет штучного супутника Землі, що відкрив шлях людству в космос. 8 грудня 1999 року ім'я Корольова було присвоєно Житомирському військовому інституту.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

Стотисячна маніфестація на Софіївській площі у Києві. 1917 рік

2017-й — РІК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Українська революція — низка подій, пов'язаних із національно-визвольною боротьбою українського народу в1917–1921 роках. Поштовхом до початку Української революції стала Лютнева революція в Російській імперії. Загалом Українська революція започаткувала процес формування модерної політичної нації та відродила традицію української державності

Указом Президента України 2017 рік проголошено роком Української революції 1917–1921 років. Цим указом одним із пріоритетів діяльності органів державної влади на 2017–2021 роки визначено вшанування подій та видатних учасників Української революції 1917–1921 років. Про це йдеться на сайті глави держави. В указі передбачено цілий комплекс заходів із вшанування пам'яті подій початку XX століття. Зокрема, заплановано встановити пам'ятники й пам'ятні знаки, провести тематичні виставки архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів, а також оновити експозиції музеїв, здійснити публікацію наукових праць, збірок документів і матеріалів, енциклопедичних, довідкових та інших видань, присвячених 100-річчю подій Української революції 1917–1921 років. Президент України доручив ужити заходів із метою завершення проектування та спорудження в столиці монумента Соборності України та його урочистого відкриття до 100-річчя проголошення Акта злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки 22 січня 2019 року.

Пропонуємо згадати найважливіші події Української революції 1917–1920 років.

Українська Центральна Рада

16 (3) березня в клубі «Родина» Товариства українських поступовців зібралося понад 100 представників київських українських організацій, де й виникла ідея створення Української Центральної Ради. УЦР стала представницьким органом українських демократичних сил та очолила національно-демократичну революцію в Україні. Головою заочно обрали М. Грушевського, який на той час іще не повернувся до Києва з Москви, де він добував своє заслання. Заступниками голови стали Ф. Крижанівський (від кооперативного руху) та Д. Дорошенко (член Товариства українських прогресистів).

100-тисячна маніфестація на Софійській площі

19 березня 1917 року в Києві відбулася 100-тисячна маніфестація, яку ініціювала Центральна Рада та яка закінчилася вічем, що підтримало резолюцію про автономію України. 6–8 (19–21) квітня в Києві відбувся Всеукраїнський національний з'їзд, на якому були присутні близько 900 депутатів від різних українських політичних, громадських, культурно-освітніх та професійних організацій. На з'їзді депутати обговорили різні аспекти національно-територіальної автономії України, ухвалили рішення про створення крайової влади та вироблення проекту автономного статуту України, обрали 118 членів Української Центральної Ради.

II Всеукраїнський військовий з'їзд

Його було скликано з ініціативи Українського генерального військового комітету (УГВК). У Києві, незважаючи на заборону військового міністра Тимчасового уряду О. Керенського проводити форум, прибуло дві з половиною тисячі делегатів, які представляли близько 2 млн військових-українців. Делегати схвалили діяльність УГВК, визначили заходи з українізації військових частин, обрали Всеукраїнську Раду військових депутатів та висунули вимогу негайного запровадження автономії України.

I Універсал УЦР

Появі I Універсалу передували переговори з Тимчасовим урядом, що відбулися в травні 1917 року в Петрограді. Коли вони провалилися, Центральна Рада перейшла в наступ і видала I Універсал, яким заявила про намір проголосити автономію України. 28 (15) червня було створено виконавчий орган влади — Генеральний секретаріат. Тимчасовий уряд було поставлено перед фактом, ігнорувати який стало неможливо. За час, що минув після приїзду української делегації до Петрограда, ситуація кардинально змінилася на користь української сторони. 29 (16) червня Тимчасовий уряд змушений був видати відозву «До українського народу», у якій фактично погоджувався виконувати вимоги, які висунула Центральна Рада.

II Універсал УЦР

Для порозуміння із Центральною Радою Тимчасовий уряд направив до Києва делегацію в складі міністрів О. Керенського, І. Церетелі та М. Терещенка. Під час переговорів 11–13 липня (28–30 червня) вони погодилися визнати виконавчий орган Центральної Ради — Генеральний секретаріат найвищим органом влади в Україні та зі свого боку зажадали від УЦР ввести до її складу представників від національних меншин, які проживали в Україні, — росіян, євреїв та поляків. Їм віддали 30% місць у Центральній Раді, що перетворило її з національної на територіальну представницьку організацію. Було досягнуто угоди про підготовку Статуту автономної України — її тимчасової конституції. Основні домовленості сторін, узгоджені під час переговорів, було зафіксовано у двох паралельних документах: декларації Тимчасового уряду та II Універсалі УЦР, які було остаточно затверджено 16 (3) липня.

Утворення Української Народної Республіки

20 жовтня (2 листопада) в Києві розпочав роботу III Всеукраїнський військовий з'їзд. На з'їзді один із лідерів українських есерів виступив із критикою з приводу компромісної політики Центральної Ради, а також закликав «утворити власними силами Українську Демократичну Республіку». В. Винниченко заявив, що генеральні секретарі не є чиновниками Тимчасового уряду, а сам Генеральний секретаріат непідзвітний Тимчасовому уряду, а лише українській демократії, що його породила.

III Універсал УЦР

Центральна Рада 7 (20) листопада ухвалила III Універсал, у якому йшлося про створення Української Народної Республіки у федеративному зв'язку з Російською Республікою, націоналізацію землі, запровадження 8-годинного робочого дня й державного контролю над виробництвом, розширення місцевого самоврядування, забезпечення свободи слова, друку, віросповідання, зборів, союзів, страйків, недоторканності особи та житла, скасування смертної кари.

IV Універсал УЦР

11 (24) січня 1918 року Мала Рада ухвалила IV Універсал, яким було проголошено незалежність Української Народної Республіки. У документі було сказано: «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого не залежною, вільною, суверенною державою українського народу».

Берестейський мир

27 січня (9 лютого) УНР і Центральні держави (військово-політичний блок в Європі під час Першої світової війни, до якого входили Австро-Угорщина, Німеччина, Османська імперія та Болгарське царство) підписали мирний договір. Кордони між УНР та Австро-Угорщиною збігалися з довоєнними між Російською імперією та Австро-Угорщиною, а в межах передбачуваної Польщі їх мала остаточно визнати спільна комісія на підставі «етнографічних відносин і з узгодненням бажань населення». Сторони висловили бажання жити в мирі й дружбі, відмовилися від взаємних претензій на відшкодування збитків, завданих війною, зобов'язалися відновити економічні відносини, установлювати паритетні курси національних валют, провести обмін військовополоненими та надлишками сільськогосподарських, промислових товарів.

Українська держава

29 квітня Центральна Рада затвердила «Статут про державний устрій, права і вольності УНР». Того самого дня на Всеукраїнському з'їзді хліборобів, який зібрав близько 6,5 тис. делегатів, П. Скоропадського було проголошено гетьманом України.

Український національний союз

На початку серпня українські політичні партії та громадські організації на базі Українського національно-державного союзу створили Український національний союз. УНС проголосив своєю метою утворення суверенної демократичної Української держави парламентського типу, а тактичною лінією — створення єдиного національно-демократичного фронту.

Директорія

13 листопада на засіданні Українського національного союзу було сформовано Директорію в складі В. Винниченка (голова), С. Петлюри, Ф. Швеця, А. Макаренка та П. Андрієвського. До середини грудня війська Директорії зайняли всю територію України, крім Східного Донбасу та міст Приазов'я. 26 грудня Директорія призначила уряд Української Народної Республіки, до складу якого ввійшли представники всіх політичних партій, що об'єдналися в УНС.

Акт злуки

22 січня 1919 року в Києві, на Софіївській площі, було проголошено Акт соборності — возз'єднання УНР і ЗУНР. Хоча Західноукраїнська Народна Республіка й перетворювалася на Західну область УНР, на її території продовжувала функціонувати своя система влади.

Підготувала Олена КРУГЛЄНЯ

ЮРІЙ ДРОГОБИЧ — УКРАЇНСЬКИЙ НОСТРАДАМУС

Пам'ятник Юрію Дрогобичу на його батьківщині

ВІН СТАВ ПЕРШИМ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ ДОКТОРОМ МЕДИЦИНИ, РЕКТОРОМ БОЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ПЕРШОДРУКАРЕМ

Навряд чи знайдеться людина, яка не знала б Мішеля Нострадамуса, який здобув всесвітню відомість завдяки своїм пророцтвам. Закодовані в його катренах події й дотепер хвилюють дослідників передбачень, які охоплюють період від середньовіччя до наших днів. Але не всі, навіть серед українців, знають про те, що наш перший астролог Юрій Михайлович Котермак, більше відомий як Юрій Дрогобич (під таким прізвищем вийшла його праця), майже на півстоліття раніше від Нострадамуса почав складати астрологічні трактати. На відміну від нього, вони були записані не у вигляді кодів, а напряму сповіщали про те, яке з пророцтв коли збудеться.

Майбутній видатний вчений народився 1450 року в галицькому місті Дрогобичі, назву якого взяв для свого прізвища. Його батько, Михайло-Доната Котермак, працював соляваром. Юрій рано залишився без матері, й батько не раз розповідав йому про те, що її душа перебуває десь на небі. Під впливом таких розповідей хлопчина забирався на дах будинку і годинами серед нічних зірок шукав свою маму. Особливе враження на нього справило затемнення місяця, яке сталося того дня, коли в соляній копальні загинув його батько. Вкотре вдивляючись у зоряне небо, Юрко відчув якусь притягальну силу, що у майбутньому сприяла виявленню дару передбачень. Посилений вивченням багатьох сфер науки і праць плеяди вчених, цей дар підніс хлопця на такі висоти здобутків, що вони вплинули на весь стан наукової думки в Європі.

Початкову освіту Юрій отримав у церковних школах Дрогобича та Львова. А потів 19-річний юнак відбув до Кракова, де вступив у Ягелонський університет. Перший документ, пов'язаний із перебуванням у навчальному закладі Юрія Дрогобича, датований 1469 роком. Запис про це є у книзі обліку тих, хто готувався скласти іспити на факультет вільних мистецтв. 1471 року він отримав науковий ступінь бакалавра, а через два роки став магістром. Про великі здібності Юрія Дрогобича свідчить такий промовистий факт: із 66 студентів ступінь магістра було присвоєно лише дев'ятьом.

Подальшу освіту молодий українець вирішив здобувати у «матері наук» — італійському Болонському університеті. Цей найстаріший в Європі навчальний заклад, що був заснований іще в 1119 році, Юрій Дрогобич обрав невипадково — в ньому традиційно навчалося багато українців. Проте найбільше цей університет приваблював тим, що там на високому рівні викладали астрономію, математику, медичні та юридичні науки. Українець навчався з великою наполегливістю, долаючи труднощі перебування на чужині. У листі своєму товаришеві від 6 лютого 1476-го він писав: «Мені випало народитися бідним, постійно перебувати в турботах та злиднях. Невеликий щоденний заробіток дається ціною постійної праці й великих зусиль… Багато міг би досягти у науці, якби не доводилося турбуватися про насущне».

Попри такі життєві труднощі, Юрій Михайлович 1476 року отримав ступінь доктора вільних мистецтв, потім протягом п'яти років читав лекції з астрономії, медицині. Він першим з українців став доктором медицини Болонського університету, а в 31 рік — ректором цього навчального закладу, де його знали як Джорджо да Леополі, тобто Юрій зі Львова.

ЮРІЙ ДРОГОБИЧ ПЕРЕДБАЧИВ ТРИ ВІЙНИ, ВЕЛИКИЙ ГОЛОД, ЕПІДЕМІЮ ХОЛЕРИ, ДАТИ СМЕРТІ ФРАНЦУЗЬКОГО МОНАРХА ЛЮДОВИКА XV ТА ЩЕ ДЕЯКИХ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ

Астрологом Юрій Дрогобич став невипадково, адже саме в епоху Відродження виник великий інтерес до цієї науки. Справа в тім, що тогочасна ренесансна культура була спрямована на абсолютизацію людини з її особистими переживаннями за свою долю як у сьогоденні, так і в майбутньому. Їм на допомогу й приходили астрологи, які мали складати відповідні прогнози. Так, у тому ж Болонському університеті викладачі щорічно готували календарі-альманахи про рух планет. Саме тут Юрій Дрогобич опанував досвід «накладати» їх рух на події, долі людей. З часом його авторитет зріс настільки, що він як один із провідних астрологів того часу за запрошеннями відомих аристократичних сімей побував у багатьох містах Італії. А Папа Римський Сикст IV, призначивши Юрія Дрогобича своїм радником, доручив йому скласти астрологічний прогноз на 1483 рік.

У трактаті видатний вчений зазначив, що населенню християнських країн загрожує велика небезпека через свавілля князів і багатіїв, а з боку інквізиції розпочнеться гоніння на євреїв та єретиків. І це пророцтво збулося. Сикст IV створив раду інквізиції, на багаттях якої знайшли мученицьку смерть тисячі людей.

За вказівкою Папи Римського з астрологічного прогнозу на 1483 рік було вилучено низку «незручних» для церкви передбачень. Для Юрія Дрогобича це був важкий моральний удар. Він зрозумів, що зробив велику помилку, не зашифрувавши свої пророцтва. Саме так пізніше вчинив Мішель Нострадамус. А на той час український пророк під враженнями від наслідків гоніння вирішив більше не займатися астрологією, хоча мав на своєму рахунку вагомі здобутки в науці. Зокрема, передбачив три війни, великий голод, епідемію холери, дати смерті французького монарха Людовика XV та ще деяких відомих людей. Отримавши таку «подяку» за свій трактат, Юрій Дрогобич відбув до Кракова, де став професором Ягелонського університету. Варто зазначити, що серед студентів Юрія Дрогобича був Микола Коперник, майбутній видатний вчений, автор трактату «Про обертання небесних сфер».

Юрій Дрогобич увійшов в історію також як один з ініціаторів друку перших книг на староруській мові. У краківській друкарні, заснованій 1491 року, вийшли друком чотири книги, написані кирилицею: «Тріодь Посна», «Тріодь Цвітна», «Осьмигласник» та «Часословець». Останню видано мовою, яка була наближена до української народної. Науковець здобув відомість і як талановитий поет. Свою книгу «Прогностична оцінка 1483 року», що вийшла друком у Римі, він відкрив поетичним вступом, у якому писав: «Розум та талант людини спроможні відвернути удари долі, які віщують зірки». Юрій Дрогобич став відомим як перший латиномовний поет східноєвропейського слов'янства.

Помер Юрій Дрогобич 4 лютого 1494 року в Кракові, де з великими почестями його й було поховано. У цьому місті є пам'ятник видатному українцю. Пізніше вчені Острозької академії переклали з латини на українську мову його праці, і він здобув велике визнання на своїй рідній землі. У Дрогобичі встановили пам'ятник цьому видатному українцю.

Володимир ЧІКАЛІН

ВАНГА ПЕРЕДБАЧИЛА ЧАС ПОЧАТКУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ, А МЕССІНГ — ЇЇ ЗАКІНЧЕННЯ

Якщо Юрій Дрогобич і Мішель Нострадамус жили в середньовіччі, то видатні віщуни XX століття Ванга і Мессінг у своїх пророцтвах назвали визначні події вже нашого часу. Особливу увагу сучасники приділяють передбаченням болгарської ясновидиці Ванги, яка, народившись 1911 року, отримала ім'я Євангелія Гуштерова. Рано втративши зір, вона «бачила» події на багато років уперед. Зокрема, назвала дату смерті болгарського царя Бориса, за півроку до того, як помер Сталін, передбачила це, пророкувала вбивство прем'єр-міністра Індії Індіри Ганді.

Ванга передбачила початок Другої світової війни, вторгнення радянських танків у 1968 році в Прагу, загибель російського атомного підводного човна «Курськ», атаку «залізних птахів» у вересні 2001 року на висотні будівлі Нью-Йорка. Ще в 70-ті роки минулого століття Ванга повідомила про крах соціалістичного табору та розпад СРСР. До речі, Ванга точно знала й дату своєї смерті.

Видатні пророцтва зробив також екстрасенс Вольф Мессінг, який народився 1899 року. Коли йому виповнилося шість років, у темряві неподалік від батьківського дому він побачив три постаті в білому одязі й почув голос,

який сповістив: «Сину мій, настане час, і ти будеш передбачати майбутні події». І це пророцтво збулося. Одного разу, виступаючи з сеансом у Відні в 1937 році, він повідомив, що Гітлер загине, якщо піде війною на Схід. За таке пророцтво Мессінга заарештували і кинули в карцер, але згодом він увів охоронців у стан гіпнозу і покинув в'язницю.

Цікавий випадок трапився під час виступу Мессінга в Радянському Союзі. Прямо на сцену піднялися двоє чоловіків у формі НКВС і відвезли Мессінга в Кремль, щоб перевірити його здібності. І дійсно, він без перешкод потрапив у кабінет вождя, а пізніше вилучив із банку 100 тисяч радянських карбованців. Дізнавшись про це, Сталін дозволив екстрасенсу займатися концертною діяльністю на теренах держави.

Серед іншого, Мессінг точно назвав день Перемоги над нацистською Німеччиною. Останнє передбачення, яке він зробив у стані трансу, було ним записано власноруч на аркуші двома словами: «Мир буде!» Тобто він передбачив, що нової світової війни не буде.

Як же нам усім хочеться, щоб збулося й це пророцтво!

Володимир ЧІКАЛІН

ВИКОРИСТАННЯ ЛЕГАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ДЛЯ САМООБОРОНИ

ДОСВІДОМ ТА КОРИСНИМИ ПОРАДАМИ З ЦЬОГО ПИТАННЯ ДІЛЯТЬСЯ ПРАЦІВНИКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ЮРИСТИ І ВЛАСНИКИ ЗБРОЇ ЗІ СТАЖЕМ

Минулого разу ми розповідали про те, як отримати дозвіл на зброю. Сьогодні мова піде про умови, правові підстави та особливості її використання з метою самооборони

В Україні зараз немає спеціального закону, який регламентував би придбання, зберігання та використання вогнепальної зброї. Адже жоден із законопроектів на цю тему, який останніми роками регулярно з'являвся в країні, так і не був ухвалений. Відтак носіння всіх видів вогнепальної та травматичної зброї регламентується лише нормативно-правовими актами МВС України. Що стосується безпосередньо використання зброї для самооборони, то, аби уникнути в майбутньому непорозуміння з законом, правоохоронці радять власникам легальної зброї спочатку уважно вивчити нормативно-правові акти, які визначають поняття «порядок її застосування» та «самооборона». Тож розберемося, що до чого.

Посягання на власне здоров'я та життя є підставою для самооборони

УМОВИ, ЗА ЯКИХ ЗБРОЯ Є ЗАСОБОМ САМООБОРОНИ

Дії, що становлять суспільну небезпеку, яка містить ознаки злочину або можливість його скоєння (посягання на власне чи інших осіб здоров'я та життя або на суспільний порядок і безпеку), можуть стати підставою для **самооборони**.

Тут існують три основні поняття: «самозахист», «необхідна оборона» та «крайня необхідність». Порушивши встановлені законом вимоги до них, власник зброї ризикує опинитися в ситуації, коли вона може спрацювати не проти нападника, а проти нього самого.

Отже, відповідно до ст. 19 Цивільного кодексу України **самозахистом** вважаються дії, спрямовані на відведення суспільно-небезпечного діяння. Такі дії повинні бути законними та не суперечити моральним засадам суспільства. Способи самозахисту повинні відповідати змісту законного права, яке порушено, характеру дій, якими його порушено, а також наслідкам, які були спричинені даним порушенням.

Відповідно до статті 36 Кримінального кодексу України, кожна людина має право на необхідну оборону свого життя незалежно від того, чи має вона можливість уникнути цього посягання (втекти, сховатися і т. п.), або звернутися до правоохоронних органів. Під **необхідною обороною** визнаються дії, вчинені з метою захисту законних прав та інтересів особи, яка захищається, або іншої особи, а також суспільних інтересів та інтересів держави від суспільно небезпечного посягання шляхом заподіяння тому, хто посягає, шкоди, необхідної і достатньої в даній обстановці для негайного відвернення чи припинення посягання. При цьому юристи наголошують, що при застосуванні права на необхідну оборону потрібно враховувати заходи та обмеження, щоб не допустити їх перевищення, за які передбачено кримінальну відповідальність.

Так, перевищення меж необхідної оборони визнається у випадку заподіяння тому, хто посягає, тяжкої шкоди, яка явно не відповідає небезпечності посягання або обстановці захисту. Кримінальна ж відповідальність за перевищення меж необхідної оборони настає лише при заподіянні шкоди двох видів, а саме: тяжкого тілесного ушкодження; умисного вбивства. Відповідальність за таке перевищення меж необхідної оборони передбачена статтями 118 і 124 КК України. В інших випадках перевищення меж необхідної оборони не є злочином.

ВЛАСНИК ЗБРОЇ, ПОРУШИВШИ ЗАКОННІ ПРАВА, РИЗИКУЄ ОПИНИТИСЯ В СИТУАЦІЇ, КОЛИ ВОНА МОЖЕ СПРАЦЮВАТИ НЕ ПРОТИ НАПАДНИКА, А ПРОТИ НЬОГО САМОГО

Власникам легальної зброї потрібно знати, що необхідною обороною визнається і не тягне за собою кримінальну відповідальність застосування зброї для захисту від нападу озброєної (будь-якою зброєю) особи, або нападу групи осіб (незалежно від їх озброєності), а також для відвернення протиправного насильницького вторгнення у житло чи інше приміщення. За таких обставин правомірним є заподіяння тому, хто посягає, будь-якої шкоди.

Дуже близькою до поняття «необхідна оборона» є **«крайня необхідність»** (ст. 39 КК України), при якій також можливе застосування засобів самооборони, у тому числі зброї. Це випадки, що безпосередньо загрожують особі чи її законним правам або іншим особам, а також суспільним інтересам чи інтересам держави, якщо цю небезпеку в даній обстановці не можна було усунути іншими засобами. У такому випадку застосовується принцип «меншого зла»: заподіяна шкода має бути менша, ніж відвернена. Це той випадок, коли має місце конфлікт між двома правоохоронюваними інтересами, захистити один з яких можна, лише порушивши інший.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Порядок застосування вогнепальної зброї військовослужбовцями Збройних Сил, Національної гвардії, Держкомкордону, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, підрозділів охорони Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, поліцейськими та посадовцями Держспецзв'язку визначається відповідними законодавчими актами України.

Крім того, порядок застосування вогнепальної зброї викладено у Положенні, затвердженому постановою КМУ від 12 жовтня 1992 року № 575 (зі змінами). Цим документом, зокрема, визначено, що перед застосуванням вогнепальної зброї особа повинна попередити про намір її застосування, крім випадків, коли її життю чи життю інших людей загрожує безпосередня небезпека.

Також варто знати, що при враженні нападаючого внаслідок застосування вогнепальної зброї, потрібно негайно викликати для пораненого швидку медичну допомогу, вжити заходів для забезпечення охорони місця події та сповістити поліцію про випадок застосування зброї.

Забороняється застосовувати і використовувати вогнепальну зброю при значному скупченні людей, якщо від цього можуть постраждати сторонні особи, а також по відношенню до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку чи з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх (крім випадків вчинення ними групового нападу, що загрожує життю чи здоров'ю громадян, або збройного нападу чи збройного опору).

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАВМАТИЧНОЇ ЗБРОЇ

Власники пристроїв для відстрілу гумових набоїв повинні дотримуватись основних правил, що визначають порядок застосування вогнепальної зброї.

До особливостей використання травматичних пристроїв варто віднести:

заборону стріляти по живих цілях із відстаней, менших за дозволену технічними характеристиками пристрою, як правило до 3,5 м;

заборону стріляти в голову, шию, грудну клітину та область паху;

відносно малу дальність ефективної дії пристрою, як правило 5–7 м, що передбачає наявність у його власника певних навичок у поводженні зі зброєю.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ЩОДО ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Найбільшу кількість вогнепальної зброї в світі на 100 осіб мають США — 90 одиниць, Швейцарія — 46, Франція — 32, Греція — 31, у Німеччині — 30 одиниць.

США

У Сполучених Штатах право громадян на володіння зброєю закріплено з 1791 року. Приховане носіння вогнепальної зброї дозволено у всіх штатах, окрім Іллінойсу. У 29 штатах дозволяється носити зброю відкрито й без обмежень. Але заборонено в школах, аеропортах та інших соціальних установах. Для зняття такої заборони потрібно отримати спеціальний дозвіл, який мають поліцейські, бійці спецпідрозділів або спецслужб. Закон забороняє продавати зброю особам, які відбули тюремне покарання більше року, особам, що знаходяться в розшуку, споживачам наркотиків, особам, визнаним розумово неповноцінними, тим, хто незаконно перебуває в країні, а так само звільненим з військової служби через скоєння будь-яких злочинів.

Швейцарія

Зброя дозволена з 1999 року. Оборонна доктрина Швейцарії побудована на тому, що всі чоловіки віком від 20 до 50 років перебувають у військовому кадровому резерві та мають право на носіння зброї. Тому в багатьох швейцарців є особиста зброя. Громадяни мають право озброюватися з 18 років. Дозвіл на її купівлю і носіння видає місцева влада. При цьому, право на володіння і носіння зброї — це зовсім різні речі. Так, можна за дозволом зберігати зброю вдома, але щоб носити її, потрібно отримати ще один дозвіл.

Ізраїль

Зброю легалізовано з 1949 року. Право на купівлю та володіння нею має будь-який громадянин країни, якому виповнилося 27 років та який пройшов військову службу. «Вогнепал» при собі дозволено мати водіям громадського транспорту, таксистам, ювелірам і колишнім співробітникам силових структур.

Німеччина

Перший закон про зброю було прийнято 1891-го. Право володіти зброєю надається громадянам з 18 років, за відсутності медичних протипоказань. Для її носіння потрібно отримати додаткову ліцензію, але громадянин має довести, що йому це дійсно потрібно для самозахисту. Заборонено відкрите носіння зброї в громадських місцях.

Андрій ЛИСЕНКО

ДИКАНЬКА —
СВІДОК ПОЛТАВСЬКОЇ БИТВИ Й ТЕЗКО АСТЕРОЇДА

Диканька — ще одна неповторна перлина України. Цей куточок, який оспівав Гоголь, розташувався серед густих лісів полтавського краю за 25 кілометрів од Полтави.

Знамените на всю Україну та за її межами селище міського типу є одним з улюблених місць українців. Тут буває величезна кількість туристів, особливо під час Сорочинського ярмарку та цвітіння бузку.

Назву краю пов'язують із першими поселенцями, прізвище яких було Дикань. За іншою версією, це поселення, яке відоме з 1658 року, названо так саме завдяки непрохідним хащам, нетрям, лісам, які оточували його з усіх боків.

Практично всі пам'ятки архітектури Диканьки прямо або опосередковано пов'язані з родом Кочубеїв, які мали тут родовий маєток. Від старовинної діброви навколо палацу збереглися кілька кочубеївських дубів, вік яких сягає 800 років!

Цінною пам'яткою архітектури є Тріумфальна арка, побудована 1820 року. Її вважають в'їздом у садибу Кочубея. Споруджено її на честь перемоги над французами 1812 року.

Миколаївська церква в Диканьці вражає своєю архітектурою. Її звели 1794 року в стилі класицизму. 1822-го поруч із церквою постала надзвичайно гарна дзвіниця.

Дуже красива сучасна Диканька, коли настає пора цвітіння бузку. І це завдяки Бузковому гаю, який посадив Кочубей для своєї доньки Анни.

Пам'ятки Диканьки — це ще й місця, пов'язані з творчістю Миколи Гоголя, який захоплювався її чудовою природою, любив бувати на вечорницях, щоб послухати українських народних пісень, записати неймовірні історії, схожі на легенди, пізнати мову й душу народу. Досить часто письменник відвідував Троїцьку церкву, де, за легендою, бував Вакула з повісті «Ніч перед Різдвом».

Поблизу Диканьки на хуторі Проні є історико-культурний комплекс «Вечори на хуторі біля Диканьки». Тут у шинку можна покуштувати вареники Солохи, козацьку картоплю від коваля Вакули, український борщ, затовчений салом, із пампушками. А на Пасіці Рудого Панька — поласувати млинцями з медом.

Місцевий краєзнавчий музей багатий на унікальні експонати: є тут і справжній шедевр ковальського мистецтва — скриня, прикрашена вигадливим візерунком, яку Мазепа подарував Кочубею.

Володимир КОРНІЯКА

Малюнок Наталії Гайди

НЕ КУПУЙТЕ «В РОЗСТРОЧКУ»!

Одним із поширених суржикових слів у мові сучасної реклами є розстрочка. Ви неодноразово бачили заклики на рекламних щитах та екранах телевізорів: «Купуйте квартиру в розстрочку!», «Автомобілі в розстрочку!» (Це із серії «укусна канхвета «Бєлочка»). В авторитетних словниках немає слова розстрочка. Воно звучить неприродно: у ньому аж чотири приголосні підряд! Українська мова милозвучна, у ній уникають збігу незручних для вимови приголосних.

А як же правильно сказати про виплату частинами у визначені терміни?

Купуйте ***на виплат*** *(або ж* ***на виплату****)!*

З книжки «100 експрес-уроків української» Олександра АВРАМЕНКА

БАЙКА ВІД БІЙЦЯ «МАЕСТРО»

Як макарони бій прийняли

Сидимо на блокпості. Ніч. Чуємо, щось гуде й впевнено, не скидаючи швидкості, їде на нас.

— Сепари?

— Хто його знає, без фар суне.

— Вогонь!

Ми шмальнули з усієї сили, чуємо: «Що ж ви робите — свої!» — кричить хтось. Увімкнули ліхтарі, фари: макарони по всьому периметру на 100 метрів розкидано, погнуті каструлі валяються, перевернута «кухня» і переляканий, але, на диво, неушкоджений водій польової кухні.

— Ти точно в сорочці народився, — жартуємо.

— Та то просто макарони бій за мене прийняли, — відповідає.

— А чого ж фари не ввімкнув?

— Від сепарів ховався.

— І що? Не побачили?

— Та ні, проскочив, — сміється.

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

Він хотів налагодити стосунки з тещею й вирішив замовити їй через Інтернет красиву модну сукню, але, як на зло, вона прокинулася якраз тієї миті, коли він вимірював її рулеткою...

***

Дружина заходить у ванну й бачить: на вагах стоїть чоловік і втягує живіт.

— Думаєш, це допоможе?

— Певна річ! Як я інакше побачу цифри?!

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 26995 Замовлення 51950

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Андрій ЛИСЕНКО

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114